

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Prijateljstvo, ki ostane

(Ob odhodu francoskega poslanika g. Naggiara)

V četrtek, dne 11. apr. zvečer, se je pri slovesni večerji, ki jo je ujemu na čast pridelilo naše zunanje ministrstvo, poslovil uradno od Jugoslavije francoski poslanik Paul Emil Naggiar. Pred tremi leti je bil imenovan za zastopnika Francije v Belgradu in je to bilo njegovo prvo poslaniško mesto, ki ga je po zelo uspešni in hitri karijeri v francoskem zunanjem ministrstvu opravljal. Francoska vlada ga je sedaj imenovala za svojega poslanika v bratski Češkoslovaški, imenovanje, ki ga je francoski tisk označil kot napredovanje v zahvalo za zasluge, ki si jih je stekel na svoji prvi ministrski postojanki v Belgradu. Pri poslovilni večerji sta izmenjala g. Naggiar in naš predsednik vlade značilne zdravice, ki so mimo običajev diplomatskega protokola izrazile vso toploto odnošajev, ki vladajo med Francijo in našo državo, odnošaje, ki jih je poslavljajoči se g. poslanik z vsemi močmi gojil ter njihovo neskaljeno prisrčnost uspešno branil s svojega odgovornega mesta.

V triletno dobo, ki jo je g. poslanik prebil med nami, se je v naši zgodovini nagnetilo toliko važnih dogodkov notranje in zunanjepolitičnega značaja, da je imel polne roke, ker si je kot vesten diplomat iz šole pokojnega mojstra Berthelota postavil težko nalogo, da hoče vse na lastne oči videti, se o vsem na viru prepričati ter razne dnevne pripetljaje naše notranje in zunanje politike poznati predvsem po njihovi notranji vzročni povezanosti. Morda vsemu res ni mogel do dna, kot bi bil rad, saj so zgodovinski predpogoji za politično miselnost v Franciji, kjer je dobil svoj osebnostni lik, popolnoma drugi, kot so pri nas, ampak lahko mu bo zadoščenje, da spada med one redke poslanike, ki so ves svoj čas z ljubeznijo posvetili študiju naših razmer in spoznavanju našega duha in to v eni najbolj kritičnih razdobjih zgodovine.

Med največje doživljaje njegovega službovanja v naši državi in morda sploh v vsej njegovi prošli in bodoči karijeri pa spada tragedija, ki se je končala v Marseillou s smrtjo našega kralja Aleksandra. S kakšno skrbjo je pripravil g. Naggiar ta vladarski obisk, ki bi moral pomeniti velik politični preokret v Evropi sploh. Pa sta v Marseillou po zločinski roki legla k večnemu počitku dva velika snovatelja in ž njima kolikor toliko tudi njune zasnove za trdno organizacijo stalnega miru med evropskimi narodi. Morda so bile to najtežje ure francoskega poslanika, ki jih je preživljal ob žalujočem, a ne klonečem jugoslovanskem ljudstvu. A imel je priliko videti, ne, čutiti, da sta se ravno takrat njegovo francosko in naše jugoslovansko ljudstvo drug drugemu najbolj približala in da sta blagopokojna kralj Aleksander in Barthou s svojo krvjo zapečatila zvezno pogodbo, ki je nobena politična naključja več ne bodo mogla razveljaviti.

Vemo, da je bil tudi g. Naggiar tisti, ki je dal francoski vladi pobudo, če je sploh bilo treba pobude, da je ob polletnici marsejske žaloigrge organizirala po vsej francoski državi »jugoslovansko nedeljo« za zbiranje prispevkov za skupen spomenik prvima dvema kraljema Jugoslavije Petru I. in Aleksandru I., spomenik, ki naj stoji v francoski prestolnici ter pričra vsem bodočim rodovom o resničnem značaju prijateljstva, ki je vezalo, veže in bo vezalo obe državi. Velikanski odmev, ki ga je »jugoslovanska nedelja« našla med francoskim ljudstvom, in ganljivi prizori ljubezni, ki so se odigravali v vseh plasteh široke Francije, so tako rekoč zadnje darilo, ono, ki smo ga najbolj veselili in ki smo nanj najbolj ponosni, ki ga nam je ob slovesu poklonil g. Naggiar kot dokaz, da je delal v pravem duhu nesebičnih francoskih tradicij, ko je pri nas širil ljubezen do Francije, v Franciji pa klical po toplem odzivu jugoslovanskega prijateljstva. Da je tudi na polju mednarodne politike gradil dalje edino pravilne temelje evropskega sožitja, ko je veroval v praktični pomen francosko jugoslovanske zveze, ki ji je hotel mimo vseh sentimentalnih čuvstvenosti dati predvsem otipljivo konkretno vsebino.

Morda bo g. poslanik mislil, da vseh svojih načrtov, ki so vsa ta tri leta oblegali njegovo delovno mizo, pri kateri je predsedal vsak dan dolge ure, še ni mogel uresničiti. Gotovo. Rad bi bil šel še dalje, realist kot je bil navzle vsemu, rad bi bil pomagal pri notranjem utrjevalnem delu naše države, rad bi bil ustregel vsem velikim potrebam, ki jih je pri nas rodila gospodarska stiska, rad bi bil kronal svoje delo s trgovinsko pogodbo, ki bi bila prenesla na polje gospodarskih odnošajev ves sijaj prijateljstva, ki obstoja na političnem. Naj bo miren. Velike brazde je izoralo njegovo delo pri nas in njegovo naslednik bo imel lažje, ko bo nadaljeval, poučen po izkušnjah odhajajočega poslanika in po njegovih nasvetih tam, kjer je g. Naggiar prekinil, da razširi sodelovanje Francije in Jugoslavije na vsa področja udejstvovanja. »Jugoslovanska nedelja« v Franciji nam je zgorevoren porok, da obstojajo za to vsi pogoji.

Konferenca v Stresi bo rodila voden komunike

Anglija izjavlja: Smo solidarni s Francijo in Italijo, želimo pa pritegniti k evropskemu sporazumu tudi Nemčijo

Stresa, 12. aprila.

V dvorani boromejske palače na Isoli Belli se vrši med gg. Lavalom, Flandinom, Mussolinijem, Macdonaldom, Simonom, nevštevši Suvicha, Aloisija, Legera in Vansittarta, razgovor za razgovorom, ki pa niso rodili in ne bodo rodili nobenega konkretnega rezultata razun tega, da bodo te prijateljske konverzacije pokazale popolno soglasje treh zapadnih velesil, da je treba evropski položaj razčistiti in za vsako ceno ohraniti ter, če mogoče, še okrepiti mir, toda o potih in načinu, kako ta cilj doseči, pa te velesile slejkoprej niso edine in vprašanje je, ali se bodo glede tega zedinile. V Stresi gotovo še ne.

Mussolini:

Italija bo predvsem poskrbela zase

Mussolini ni prinesel v Streso nobenega načrta, o katerem so toliko besedili listi. Mussolini je na konferenci zelo rezerviran in ne skriva, da ne pričakuje od nje nobenega konkretnega rezultata. Diplomati, ki pozna njegovo stališče, je izjavil, da Stresa ne bo prinesla ne postritve položaja, ki bi privedel do vojne, vsaj ne v bližnji bodočnosti, pa tudi ne bo zagotovila večnega miru. Ta mir je odvisen od nekoga, ki ga v Stresi ni... Kaj bo torej prinesla Stresa, me vprašate. Nič ko voden komunike. Ta komunike ne bo predstavljal več ko minimalni skupni imenovalec soglasja med tremi zapadnimi velesilami. Le če bi se nenadoma pojavile v Stresi Nemčija, Poljska in Rusija ali vsaj ena izmed teh treh držav, bi se lahko kaj izcimilo, tako pa se ne bo nič razun zagotovila, da se tri zapadne države v načelu strinjajo... Vprašanje, kako Rusijo ali Poljsko priključiti zapadu, je zelo težko. Italija ni in ne bo predložila v Stresi nobenega načrta. Za Italijo je najbolj važno to, da mora biti dobro pripravljena, dokler se obzorje ne zjasni, in vzdrževati oboroženo stanje 600.000 mož ter pospešiti izgradnjo pomorskega in letalskega brodogoja. To je zaenkrat ves italijanski načrt...

Iz tega se vidi, da Mussolini ni preveč navdušen za alijanso z Rusijo.

Sir Simon:

Naše soglasje je neobhoden steber miru, toda treba je pritegniti tudi Nemčijo

Sir Simon je takoj po svojem prihodu v Streso podal tamkaj zbranim angleškim častnikom izjavo o stališču Velike Britanije. To stališče ostalo neizpremenjeno. Simon je dejal, da je solidarnost med Francijo, Italijo in Anglijo neporušljiv steber miru v Evropi, toda treba je k temu soglasju pritegniti tudi Nemčijo. Mir se da trajno in resnično zagotoviti le s pomočjo Zveze narodov na osnovi kolektivne pogodbe, ki bi morala obsegati tudi Nemčijo. Očitki Angliji zaradi njenega razgovora s Hitlerjem so neupravičeni. Ni res, da je Anglija dala v Berlinu svoj placet oboroževanju Nemčije. Nasprotno, Anglija ta korak, ki predstavlja kršitev verzajске pogodbe, najstrožje obsoja in meni, da mora dobiti primeren odgovor. O tem bo odločala Zveza. Toda to ni glavno. Glavno je, kakor mir zagotoviti v bodoče. Treba si je prizadevati, da Nemčija zopet vstopi v Zvezo narodov in da se na ta način skupaj z vsemi evropskimi državami obveže, da se mir na pametni bazi ohrani.

Gospod Simon ni povedal nič novega...

G. Soullier:

Če se Anglija ne odloči, bo Francija postopala na svojo roko

G. Soullier, predsednik zunanjepolitičnega odbora francoske zbornice, ki se tudi nahaja v Stresi, je častnikom izjavil, da bo Francija v Stresi vztrajala na tem, da se mir v Evropi zagotovi na ta način, da bo napadalec takoj zavržen, ne da bi bila potrebna prej diskusija in konzultacija, kakor določa ženevski pakt. Soullier je prepričan, da bo Anglija razumela resnost sedanjega položaja, in se Franciji pridružila.

Soullier je odgovoril na vprašanje, kaj bi nastalo, če Anglija tega ne bi razumela, da bo potem Francija postopala na svojo roko, tembolj, ker ima za

Dunajska vremenska napoved: Od zapada se bliža naglo poslabšanje vremena. Ohlajenje. Ponekod nevihte. Silni zapadni vetrovi.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačnost bo naraščala, toplo in vetrovno. Pričakovati je poslabšanje vremena zlasti v zapadnih krajih.

Odhajajočemu francoskemu poslaniku, ki je bil prijatelj Slovencev in ljubitelj slovenske zemlje, kjer je preživel tudi dolgo meseco, želimo, da bi se na novem službenem mestu, kjer bo našel mnogo sličnih problemov, kot jih je imel priliko opazovati pri nas, z enako ljubeznijo in resnostjo posvetil svoji misli, da ohrani Franciji stara prijateljstva in ji najde še novih.

seboj Italijo in Malo zvezo (in Rusijo). Ko je neki italijanski častnik k temu pripomnil, da stoji sporazumu z Malo zvezo napoti avstrijsko, posebno pa madjarsko vprašanje, je g. Soullier dejal, da glede Avstrije po njegovem mnenju ne bo težko. Avstriji se bo oborožitev z ozirom na nemško nevarnost precej gladko odobrila. Kar se tiče Madjarske,

je vprašanje v resnici precej težje, ker je odvisno od sporazuma Madjarske s Prago, Bukarešto in Belgradom. Dokler ostane madjarska politika taka, kakršna je, Francija oborožitve Madjarske ne bo trpela. Če pa bo Madjarska svojo politiko usmerila v smislu Francije in Male zveze, potem se bo o oborožitvi dalo govoriti.

Kako poteka konferenca:

Načelno so vsi popolnoma edini

Izjava Macdonalda je zelo dobro uplivala

Stresa, 12. aprila.

Konferenca treh držav se je nadaljevala danes dopoldne. Po opoldanskem odmoru se bodo razprave nadaljevale tudi popoldne. Poučeni krogi trde, da bo Mussolini, ki konferenci predseduje, danes poročal o italijanskem stališču glede položaja v Evropi.

Splošno mislijo, da so potekle razprave prvega konferenčnega dne ugodno in da so bile koristne. Predsednik angleške vlade Macdonald je orisal glavne smeri angleške zunanje politike. Macdonald je izjavil avtoritativno, naj po njegovi želji konferenca potrdi solidarnost ciljev vseh treh držav, zastopanih v Stresi. Obenem pa je tudi opozoril na to, da Francije, Italije in Velike Britanije ni več mogoče že v njihovem lastnem interesu ločiti drugo od druge, kadar gre za ohranitev evropskega miru. Ena glavnih nalog angleških obiskov je bila ta, da doženejo, ali je mogoče računati na Nemčijo, kar se tiče lojalnega sodelovanja z Zvezo narodov in organizacije ter ohranitve miru v Evropi. Velika

Britanija smatra Zvezo narodov za organizacijo, ki naj omogoči pogajanja o mednarodnih mirovnih pogodbah. Načelo kolektivne varnosti smatra angleška politika za temeljno. Zato je pripravljena sodelovati pri njegovi ostavitvi z vsemi praktičnimi sredstvi, ki so na razpolago. Prav tako bo skušala doseči mednarodno ureditev oboroževanja. S svoje strani je voljna sprejeti nadzorstvo nad oboroževanjem s strani posebne ustanove Zveze narodov. Čeprav bi Velika Britanija pozdravila povratek Nemčije v Zvezo narodov, ne gre tako daleč, da bi to zahtevala, če bi ta akcija več škodila kakor koristila in če bi ogrozila medsebojno zupanje v Evropi, kar je edina osnova mirovne stavbe v Evropi.

Francoski in italijanski delegati so se pridružili poročilu predsednika angleške vlade in se mu zanje zahvalili. Pokazalo se je, da vse tri države soglašajo v vseh načelnih vprašanjih.

Francosko časopisje je Macdonaldovo izjavo sprejelo z navdušenjem, dočim ruski opazovalci v Stresi izjavljajo, da Macdonald ni obljubil ničesar!

Anglija neomajno vztraja na svojem stališču Nobenih sankcij proti Nemčiji

Stresa, 12. aprila. b. Današnji sestanek Velike Britanije, Francije in Italije se je pričel ob 10. Čuje se, da je na današnjem sestanku Francija izročila spomenico, ki bo predložena Svetu Zveze narodov zaradi uvedbe splošne vojne dolžnosti v Nemčiji. V tej spomenici Francija najostreje obsoja Nemčijo in v njej zahteva sankcije zaradi enostranske kršitve versajške mirovne pogodbe. Macdonald je izjavil, da vlada Velike Britanije načelno pristane na obsodbo zaradi nemške kršitve versajškega mirovnega sporazuma, svetuje pa, da se v tej zadevi ne zahtevajo nobene sankcije niti za pretekle prestopke, niti za bodoče, ker bi bilo s tem Angliji še bolj oteženo, da pridobi Nemčijo za povratek v Zvezo in torej za mednarod-

no delovanje. Velika Britanija predlaga, da se samo ugotovi kršitev mirovne pogodbe od strani Nemčije in da jo opozore na eventualne posledice.

Angleška delegacija stoji neizprosno na stališču, da se ne sme storiti ničesar, kar bi lahko oddaljilo Nemčijo od zapadnih velesil in podkopalo smisel kolektivne ohranitve miru. Splošno se čuti, da se Macdonald in sir John Simon še vedno trudita in tudi upata, da se jima bo najkasneje do jeseni posrečilo pritegniti zopet Nemčijo v Zvezo narodov. Angleško stališče prihaja do izraza tudi z ozirom na francosko protestno noto. Oba angleška državnikata smatrata francoski predlog za preveč oster.

Senzacionalen preobrat v Stresi

Nemčija pristopi k vzhodnemu paktu!

Stresa, 12. apr. c. Tik pred začetkom popoldanske seje konference v Stresi se je zgodil senzacionalen preobrat. Nemški zunanji minister von Neurath je povabil k sebi angleškega veleposlanika v Berlinu sira Erica Phippsa in mu sporočil, da je Nemčija sedaj pripravljena pristopiti k vzhodnemu paktu. Nemčija stavlja samo ta pogoj, da se določilo o medsebojni pomoči v primeru vojne vnese tudi v vse ostale dvostranske pogodbe.

Ta vest je na vso konferenco delovala kot bomba. V zadnjem trenutku je tako zopet Nemčija preobrnila ves položaj na konferenci. V večernih urah se še ne more ugotoviti, kolik je obseg te nemške poteze, ker je jasno, da je hotela Nemčija potlačiti vtis dopoldanske debate, ki je bila vsa posvečena enostranski odločitvi Nemčije, ko je prekršila mirovno pogodbo, ki ji to prepoveduje. Sedaj si je

odprla s pristopom v vzhodni pakt vrata, ki naj pomagajo, da prepreči neugoden razvoj debate, ki bi se šele javno pokazal na sestanku Sveta Zveze narodov.

Je pa zdaj jasno, da bo Nemčija dobila Anglijo, ki je bila itak več ali manj na njeni strani, sedaj popolnoma zase.

Stresa, 12. apr. c. Konferenca bi se morala predvidoma končati že nočjo. Toda zvečer je bilo objavljeno, da se bo konferenca nadaljevala še jutri, v soboto, ves dan. Senzacionalno vest iz Berlina je sporočil konferenci sam angleški zunanji minister sir John Simon, ki jo je pravkar sprejel od svojega poslanika v Berlinu. Po tej vesti se misli, da je sedaj delo konference precej olajšano in da je pričakovati, da bo sedaj še dosežen sporazum med Francijo, kakšna resolucija se naj predloži ZN glede nemške kršitve mirovne pogodbe.

Francija Jugoslaviji

Belgrad, 12. aprila. AA. V zvezi s prireditvijo jugoslovanskega dne za postavitev spomenikov blagopok. kralju Petru I. Osvoboditelju in blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Franciji, je Nj. kr. Vis. knez-namestnik poslal predsedniku francoske republike Albertu Lebrunu tole brzojavko:

Njegovi eksekleni g. Lebrunu, predsedniku francoske republike, Pariz:

Plemenita inicijativa francoskega naroda, da na francoski zemlji postavi spomenik v spomin kralja Petra Osvoboditelja in kralja Aleksandra Zedinitelja, je zbudila čuvstva globoke hvalečnosti v srcih vseh Jugoslovancev. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. in vsega naroda se iz dna srca zahvaljujem zavezniški in prijateljski Franciji, ki tako iskreno sočustvuje z našo veliko nacionalno žalostjo. Naj bo ta spomenik znamenje nerazdružne zveze in neomajnega prijateljstva obeh naših narodov. — Pavle, knez-namestnik Jugoslavije.

Na to brzojavko je Nj. kr. Vis. knez-namestnik prejel od predsednika francoske republike Lebruna tale brzojavni odgovor:

Nj. kr. Vis. knezu Pavlu, Belgrad:

Zahvalo, ki mi jo je Vaše kr. Visočanstvo blagovolilo poslati v imenu Nj. Vel. kralja Petra II. bodo moji sorojaki, ki se iskreno pridružujejo žalosti jugoslovanskega naroda, sprejeli z ganotjem. Francoski narod hoče na svojih tleh postaviti spomenik, ki naj večne čase tolnači njegovo hvaležno privrženost spominu velikih kraljev Petra I. in Aleksandra I. Našemu ljudstvu bo ta spomenik simbol najgloblje prijateljstva z vami. Zato morata naša dva naroda ohraniti te prijateljstvo kot nerazdružljivi in sveti del svojih nacionalnih idealov. — Albert Lebrun.

★

Moskva, 12. apr. b. Po vesteh iz vzhodne Sibiri je odkriti tamkaj nove zlate rudnike, ki so najbogatejši na zlatu v Rusiji.

Milan, 12. apr. b. Danes je bil ob velikih svečanostih otvorjen milanski pomladanski velesej, na katerem je razstavilo 24 držav svoje proizvode.

Newyork, 12. aprila. AA. Iz Rockvilla v Marylandu poročajo, da je vlak povozil avtobus. 23 oseb je ubitih.

Moč Slov. planinskega društva

Ljubljana, 12. aprila.

Snoči je bil v dvorani Delavske zbornice občni zbor Osrednjega društva SPD. Nekaj zanimivih podatkov smo priobčili že v današnji številki. Iz obširnega poročila, ki sta ga podala predsednik dr. Pretnar in tajnik dr. Brilej, posnemamo še naslednje podatke:

SPD gleda, kako gradijo druge kočje in domove, medtem ko vežejo gradbeni inštituti SPD roke stari dolgovi. Pod nobenim pogojem ne sme SPD graditi samo ono, kar bo moglo tudi samo plačati in se mora vsaka nova gradnja obrestovati in amortizirati sama. SPD vodi načelo: planine so naše. Zato se je SPD odločilo graditi primerne planinske domove na Velem polju, Komni in Veliki planini. Na Komni so pričeli graditi že letos in bo tam eldorado našega visoko-planinskega smučanja. Zagotovljeni sta tudi postojanki na Veliki Planini in na Velem polju. Tam bo društvo kupilo 10.000 kv. m sveta. Le v visokih planinah je možno dolgotrajno smučanje, ker imajo naše doline razmeroma le malo snega.

SPD je uspelo v snovanju mladinske organizacije ter bo napravilo v tem oziru dogovor s Ferijalno zvezo za dravsko banovino. SPD bo dalo mladim planincem na razpolago nekatere slabše obiskovane kočje.

Osrednje društvo je štelu konec l. 1934 3518 članov ter se je od l. 1933 povečalo za 438 članov. Vse SPD šteje 8051 članov s podružnicami vred, to se pravi, da ima osrednje društvo skoraj polovico vsega članstva. Društvo ni zaostajalo na gospodarskem in ne v kulturnem udejstvovanju, temveč je skrbelo za vse panoge, kakor za zimsko-alpinski panogo, skrbi za pota in markacije, vodi brigo za reševalne akcije, vzdržuje v dobrem stanju svoje kočje in zavetišča ter snuje nove postojanke. Društvo vzdržuje zvezo z vsemi podružnicami in z vsemi jugoslovanskimi in inozemskimi alpinističnimi društvi, enako s sorodnimi športnimi in tujsko-prometnimi zvezami. Društvo izmenjuje svoje publikacije s sorodnimi, ki jih je nad 40. Številno podružnico znaša 29. Lani je bila likvidirana borovniška podružnica, ki ni imela pogojev za obstoj, zato pa je prirasla ribniška podružnica, ki že kaže živahno delo. Osrednje društvo je dobilo z ustanovit-

vijo krajevne skupine v Zagrebu krepko oporo.

Kočje so imele lani 24.022 obiskovalcev, kar je v primeru z l. 1933, ko je bilo obiskovalcev 24.379, okoli 350 manj.

Društvo se je lotilo vprašanja likvidacije svojega posestva v Italiji. Neki dom je bil prodan za 300.000 lir italijanskemu erarju in SPD sedaj zahteva od občin, ki so to kupnino prejele, odškodnino za dom, zakaj last občin je bil le svet. SPD ima v Italiji še več posestev, ki jih bo moralo prodati po primerni ceni interesentom v Italiji.

Novi železniški minister gre planincem zelo na roko ter je dovolil ugodnost polovične vožnje skupinam po 3 člane in je uvedel weekend vlake, na katerih bo tudi dovoljena polovična vožnja. Planinsko društvo je proti odškodnini doseglo, da morejo člani 10 let hoditi čez novo zgrajeni most čez Savo pri Mednu brez plačila mostnine, ker je posebno važno za obiskovalce Šmarne gore. Društvo je lani organiziralo 11 izletov na Bohinjsko Bistrico z avtobusi, pozimi pa dva izleta na Veliko Planino ter po en izlet na Vrščič in Krvačec. Društvo organizira ekscurzijo članstva v bolgarske planine, kar bo julija meseca in bo to prvi skupni inozemski izlet. Društveni člani so dosegli lepše uspehe v turah, v domačih in inozemskih planinah. Smrtno ponesrečili so se lani naslednji člani: Erbežnik, Košir, Tilda Kohn, Franc Kropelj, Marjan Benedik, več pa je bilo tudi težjih nesreč.

Društvo izdaja tudi zanimivo alpsko knjižnico, v kateri sta dosedaj izšli: Mire Debeljakove »Plezalna tehnika« in dr. Breclja »Prva pomoč«. Društvo bo še nadalje izdajalo dobre planinske knjige in brošure. Tudi v drugih kulturnih smereh, kakor s prireditvami, predavanji, v trudu za alpski muzej, se društvo živahno udejstvuje.

Društvo je lani imelo 4.067.000 Din stroškov, tako da znaša izguba 21.000 Din, ki pa je krita. Društvena aktivna znašajo 2.144.000 Din, od tega pa je treba odbiti dolg pri Mestni hranilnici, reševalni fond ter razne druge dolgove, tako da znaša čisto premoženje društva 1.400.000 Din. Društveni proračun za 1935 znaša 426.000 Din.

Vsa ta poročila je članstvo z zadovoljstvom sprejelo na znanje ter tako izreklo sedanjemu vodstvu SPD svoje zaupanje.

Poostrene kazni za ponarejevalce denarja

Ljubljana, 12. aprila.

Višje sodne instance so uvedle ostrejšo kaznovno prakso proti ponarejevalcem denarja in razpečevalcem falzifikatov. Ostrejša kazni naj bi vplivale na druge strašilno. Ponarejevalcem se bo odslej pred sodiščem slabša godila! Prav zanimivi ste dve končni sodbi.

Tržačan Giorgio Mauri, trgovski potnik, je dobavil znanemu Armidu Basiliscu takozvane »tržaške falzifikate« tisočdinarskih bankovcev. Armido Basilisco in tovariši so bili sojeni pred ljubljanskim malim senatom. Pozneje se le je bil v Zagrebu prijel dobavitelj Mauri. Pred ljubljanskim okrožnim sodiščem je bil 27. februarja letos Mauri obsojen zaradi tega na 2 leti in 6 mesecev robi je ter 1000 Din denarne kazni, po prestani kazni pa v izgon z Jugoslavije za vedno.

Mauri je prijavil in izvedel revizijo in priziv zaradi previsoke kazni. Državni tožilec pa se je pritožil zaradi prenizke kazni. O stvari je sedaj končno razsodil stol sedmorice v Zagrebu. Zavrnil je Maurijevo revizijo in priziv, ugodil pa je prizivu državnega tožilca g. Branka Goslarja v toliko, da je zvišal prvotno kazen na 4 leta robi je. Stol sedmorice je kratko utemeljil, da je bila kazen za dobavitelja falzifikatov prenizko odmerjena, ker je šlo za razširjenje velikega števila ponarejenih tisočakov, kar bi lahko povzročilo veliko škodo ne samo posameznikom, marveč tudi gospodarskemu življenju v državi, ker bi bilo omajano zaupanje v naš denar.

Apelacijsko sodišče v Ljubljani je raz-

pravljalo o ponarejevalski zadevi trgovca Josipa Benčiča iz Litijskega okraja. Benčič je bil pred okrožnim sodiščem v Ljubljani obsojen na 3 mesece strogega zaporu in 1000 dinarjev denarne kazni oziroma 17 dni zaporu zaradi ponarejanja 50-dinarskih kovancev. Apelacijsko sodišče mu je kazen zvišalo na 1 leto strogega zaporu in na 10.000 Din denarne kazni, ki jo ima plačati v 3 mesecih po prejetju sodbe, v slučaju neiztirljivosti pa v nadaljnjih 167 dni zaporu.

Ljubljansko apelacijsko sodišče je utemeljilo zvišanje kazni kratko, da je baš zadnji čas izdelovanje denarja zavzelo zelo velik obseg in se lotevajo ponarejanja ljudje raznih slojev, ker bi radi prišli do lahkega zaslužka na rovaš dobrih denarjev, največ malih in revnih trgovcev, ki ne znajo dobro razločevati denarja. Ostra kazen je na mestu, da vpliva na druge strašilno. Tako visoka denarna kazen je primerna, ker je obtoženi Benčič priznal, da je lastnik premoženja do 300.000 Din, a ima samo 50.000 Din dolga.

Junak kola obsojen

Huda in vroča fantovska bitka se je ponoči 18. novembra lani razvila v Jablani pri Zagorju. V akcijo so stopili junaki kola, kopač, vil in noža. Dva brata sta vpila: »Moramo te pobe pobiti!« Pri pretepu je bilo udeleženih do 40 fantov, kakor pravijo nekatere priče. Najbolj divji je bil Polde Jerman, doma z Vrha pri Zagorju. Držeč v rokah kol je dirjal za mirnim Francetom Rogličem. Skakala sta čez plotove, naposled pa je Polde Roglič dohitel in ga z vso silo oplazil z debelim kolom po glavi tako, da se je Roglič nezavestno zgrudil na tla.

Zdravnik dr. L. Ukmar je v preiskavi podal mnenje, da je Jerman prebil Rogliču lobanjsko osnovnico, da je bila rana absolutno smrtonosna, le golemu naključju je pripisovati, da je poškodovanec ostal pri življenju.

Pred malim kazenskim senatom pod predsedstvom s. o. s. g. Ivana Kralja se je danes Polde Jerman zagovarjal na obtožbo zaradi smrtonosne telesne poškodbe. Zatrjeval je, da je ravnal v silobranu in da je njega naskočilo kar 8 fantov. Sodišče njegovega zagovornu ni verjelo ter ga je obsodilo na 8 mesecev strogega zaporu.

plovatki pižmovkam, za kar je treba le daljšega opazovanja in raziskavanja in da voda nekoliko upade. Zanimivo bo, če se mi posreči najti zimsko bivališče, ker navadno v aprilu in maju zapuščajo živali svoja bivališča, da se dvojice piščiče.

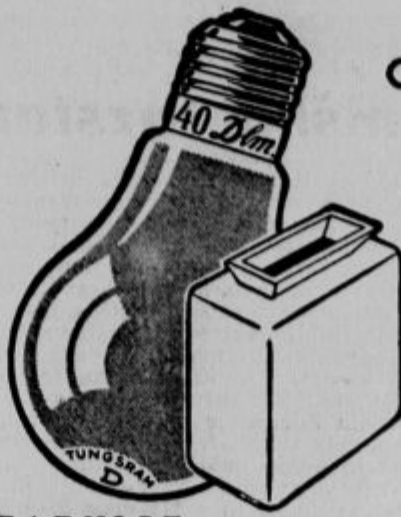
Misel o veliki koristi krzna te živali je vzpodbudila kneza Colloredo-Mansfelda l. 1906., da je prvi prinesel v Evropo na svoje posestvo Dobriš južno od Prage 5 pižmovk (2 samca in 3 samice) in jih naselil ob velikem ribniku.

Kmalu nato se je začela širiti na vse strani v smeri vodnih tokov. Prodirala je proti zapadu in jugu; na vzhod in severovzhod so ji zavirali pot Sudeti. Po pritokih Labe so potovale vedno bolj navzgor. Leta 1924. so ugotovili prve pižmovke v okolici Dunaja po njihovih značilnih izkopinah. Podatki kažejo, da je svetovna vojna pospešila njihovo razširjanje, ker tedaj nihče ni utegnil zatirati teh škodljivcev. Leta 1929. so ujeli v jezeru Küssnacht pri Merlesschachenu na meji Švice v ribiške vrše 2 pižmovki in ob tej priliki sta Francija in Švica strogo prepovedali uvoz in vzdrževanje pižmovk, toda te so kljub temu prodirale naprej.

V zadnjem času se na Češkoslovaškem zelo pritožujejo nad škodo, ki jo povzročajo z izpodjedanjem nasipov po ribnikih, kjer umetno goje ribe, in dolbljenjem, kar ima neredko za posledico poplave.

Leta 1934. so se pojavile ob Donavi severno od Ulma.

V Jugoslaviji so pa prvo pižmovko ujeli konec maja leta 1932. v bližini Koprivnice. Pri nas so se pa sedaj v zadnjih dveh letih začele pojavljati. Na Štajerskem so ustrelili že 5 pižmovk, in sicer v Radgoni (v avgustu leta 1933.), v bližini razglednega stolpa na Pohorju (leta 1933.), pri Rančab na Pohorju (junija leta 1934.), v okolici Lutomeru (marca leta 1935.) in 31. marca t. l. pri Fali.

ZARNICE

TUNGSRAMD

nitka v dvojni vijačnici - svetlobna množina v dekalumenih

Iz domače politike

Čiščenje v „Boju“

Večina izvršnega odbora odstopila

»Prelom«, glasilo Združenja borcev Jugoslavije »Boj« je v svoji zadnji številki priobčil »Izjavo«, ki kaže, da v »Boju« hudo vre, in da se pripravlja temeljito čiščenje. Javili smo že, da je banovski nadzorni odbor sklical za jutri delegatski zborovanje podružnic »Boja« in sicer proti volji osrednjega izvršnega odbora. Storil je to, ker osrednji izvršni odbor ni hotel izpolniti zahteve podružnic, naj se skliče delegatski zbor. Zbor naj bi končno zavzel stališče glede glavnega volivnega odbora, oziroma izvršnega odbora, ki se je odločil, da aktivno poseže v volivno borbo, in sicer na Ljotičevi listi. Večina podružnic »Boja« se je pod vodstvom g. Vidmarja uprla temu sklepu, češ da nasprotuje pravilom organizacije, ki določajo, da je »Boj« nadstrankarska in nepolitična organizacija. Medtem se je skupina, ki se je odločila za g. Ljotiča, polastila »Preloma«, oziroma g. Vidmar je objavil v listu izjavo, da je izstopil iz konzorcija »Preloma«. O tem sporu naj bi torej odločil jutrišnji delegatski zbor.

Izjavo v »Prelomu« so v imenu izvršnega odbora podpisali Avgust Kuster, predsednik »Boja«, Ivan Matičič, II. podpredsednik, Joško Prezelj, I. tajnik, Ture Sturm, II. tajnik, Zdenko Knez, blagajnik, Ivan Rozina, gospodar, Andrej Sifrar, arhivar, nadalje odborniki Martin Zupančič, Vladislav Fabjančič in Anton Lajovec, namestnik Rajko Pavlin, Franjo Škrbec in Vinko Gutrata. Izjava pravi, kako so borci pred podlrgim letom ustanovili združenje borcev Jugoslavije »Boj«, da bi razgibali in združili k tlom pritisnjene in ustrahovane sile ljudstva; sleherni naš človek naj bi se z veseljem zavedal pripadnosti k naši državni narodni skupnosti. »Boj« se je zavzel za »državljansko enakopravnost ter bratsko slovo vseh treh več jugoslovanskega ljudstva«. Razširiti so hoteli svoje delovanje na vso državo v zvezi z gibanjem istih načel. V Dimitriju Ljotiču so našli idealnega zaveznika. Z njim, z »Zborom« in Jugoslovansko akcijo so ustanovili pripravljalni odbor za zedinjenje, v katerem je bil tudi tovariš Vidmar. Izjava poudarja nadalje, da je bil glavni volivni odbor ustanovljen izven okvirja »Boja«, da ne bi na ta način prestopili področja »Boja«, ki je nepolitična organizacija. Odločitev za Ljotičevo listo naj bi bila v interesu bojevnikega gibanja. Nato se je začelo gibanje proti izvršnemu odboru, ki ga je vodil g. Stane Vidmar. Končno izjavljajo podpisani, da pred ljudstvom ne morejo več nositi odgovornosti organizacije in njeno smer in da odlagajo kot člani osrednjega izvršnega odbora svoje funkcije, in z namenom da bi se dali povoda za cepljenje organizacije in da se bodo nemoteno mogli posvetiti akciji tovariša Ljotiča; hočejo se umakniti med tovariše, ki so jih doslej vodili in jim služili. Vodstvo organizacije preide s tem v roke

Svetloba stane!

Gospodarnost zahteva:

„Več svetlobe za manj denarja!“

TUNGSRAM D žarnica, katere nitka je zvita v dvojni vijačnici, daje do 20% več svetlobe. Na žarnici je podana svetlobna množina v mednarodnih dekalumenih, a poraba toka v wattih.

prvega podpredsednika g. S. Vidmarja, »ki s tem prevzame popolno odgovornost za vse posledice skupno s tovariši, ki so ustvarili sedanjí položaj.« Izjava se zavzema za ohranitev ljudske enotnosti; le po poti, ki si jo bo »Boj« sam začrtal brez tujih vplivov, bo dosegel svoje namene.

Beseda gre zdaj delegatskemu zboru kot najvišji instanci v smislu pravil »Boja«.

Sest kandidatnih list bo.

Belgrajsko »Vreme« je mnenja, da bosta poleg državnih kandidatnih list predsednika vlade B. Jevtiča, Jugoslovanske narodne stranke pod vodstvom S. Hodžere, jugoslovanskih socialistov pod vodstvom Zivka Topaloviča in liste jugoslovanskega narodnega gibanja »Zbora« pod vodstvom Dimitrija Ljotiča, predloženi še dve drugi listi, tako da jih bo skupno 6.

Novo kandidature za Ljubljano mesto in okolico. Na okrajnem sodišču je bil večeraj večji naval novih kandidatskih aspirantov, da bi overovali svoje podpise. Overitve so trajale celo do 13. Vse je bilo izvršeno po predpisih. Kandidatski aspiranti, ki niso bili sodišču osebno znani, so se legitimirali s kakim uradnim dokumentom o identiteti in z eno osebno pričo. Svoj podpis so med drugimi overovali: Fran Zebal, trgovec na Rudniku kot kandidat za okolico na Jevtičevi listi, dalje so dali overoviti podpise: Janez Koemur, upokojeni ravnatelj OUZD v Ljubljani, Zajec Viktor, strojni stavec v Ljubljani in Jože Dolencec, zasebni nameščenev z Iga. Do večeraj je bilo izvršenih že 63 overitev podpisov.

Na Ljotičevi listi kandidira za laški okraj trgovec Zorman Viljem iz Trbovelj.

Umaknil je kandidature na Topalovičevi listi g. Klenovšek iz Trbovelj, sedaj prihaja na tej listi vpoštev g. Sitar in Sedej.

2500 kandidatov samo za eno listo. »Vreme« je priobčilo zanimive podatke o sestavljanju liste predsednika vlade B. Jevtiča. Za to kandidatno listo se je po zadržanju »Vremena« javilo 2500 kandidatov. Če pomislimo, da je samo 368, oziroma največ 370 mest v narodni skupščini, je to pač prav lepo število. Vlada je te kandidate morala prečistiti in kadar ni bilo mogoče koga odstraniti, je pač ostalo v tem okraju več kandidatov. List pripominja, da se je v nekaterih okrajih javilo kar po 12 ali še več kandidatov. Vlada ni mogla vseh teh kandidatov odobriti, a je kljub temu v mnogih okrajih pustila po več kandidatov, da volivci lahko izbirajo. »Vreme« je prepričano, da so vladni shodi uspeli.

KONCERT

Akadem. pevskega zbora v Št. Vidu nad Ljubljano v nedeljo, dne 14. aprila ob pol 16 popoldne v Cerkvenem domu

ERASMIK

TOALETNA MILA IN PREPARATI

Vaše zobe boste obvarovali z ERASMIK MILOM IN PASTO ZA ZOBE

Za ugodno britje uporabljajte ERASMIK MILO ZA BRITJE

Prof. Sil. Antič:

Ameriška pižmovka pri Fali

Dne 31. marca t. l. okrog 5 popoldne je po poti, ki vodi iz majhnega parka falske elektrarne proti mostu, prihitela pižmovka, ki jo je dijak klasične gimnazije Rozman ranil s kamnom v nogo, nato v glavo in žival je obeležala mrtva. Bržkone je žival hitela proti počasi tekoči vodi, ki je zajezena. Ta pižmovka je samica, dolga 62 cm, od česar odpade na rep 32 cm in težka je 1.78 kg. Na-

Pižmovka iz prirodopisne zbirke klasične gimnazije v Mariboru, ki jo je letos ubil neki dijak pri Fali.

gačena žival je sedaj v prirodopisni zbirki klas. gimnazije v Mariboru.

Podala sva se z dijakom na lice mesta in ob levem bregu Drave sva našla izkopine ozir. rove ob bregu pod vodno gladino, ki jih je gotovo pri-

200.000 km² in sicer od 46—52° severne širine in od 18° vzhodne dolžine proti zapadu. Do leta 1927. se jih je razmnožilo do 10 milijonov.

Razširjanje ameriške pižmovke ima razen za nimivih znanstvenih problemov zoogeografskega in biološkega tudi važno vprašanje z ekonomskega stališča. Evropske poljedelce skrbi, kako naj se obranijo tega škodljivca, ki zelo uničuje poljske kulture, ki niso varne pred njim, če je naseljen v bližini ob vodi. Uničuje razen rastlin, ki jih uporabljajo za hrano, mnogo več, ker izpodkopavajo med koreninami hodnike, s tem da rastline obgrizejo in izrujejo.

Omeniti pa je treba tudi korist pižmovke. Njena dragocena koža se vsestransko uporablja v moderni industriji krzna. Krzno tako, kakršno je, se uporablja za podloge za moške suknje. Za ženske kožuhe, ovratnike in kape se krzno navadno barva kot skunk, mink in seal v rjavih in črnih nijansah in prihaja v promet pod imenom skunk-bizam, mink-bizam in seal-bizam.

Razen tega pa doseva višek moderne industrije v tako imenovanem »electric seal« (električni sil, ozir. električni tujenlj), kar je dobilo ime po načinu predelave, da se z elektriciteto odstrani zgornja dlaka nadlanka.

Glavno mesto izdelave krzna na Nemškem je Markranslät pri Leipzigu, kamor pride letno okrog 1 milijon kožic. V Ameriki in Evropi se letno pridelava več milijonov kožic.

Dočim v novejšem času na Nemškem n. pr. snujejo za bobre še nove rezervate, je pa danes pri pižmovki treba misliti, kako se bo njeno število zmanjšalo. Do sedaj jih love s pastmi na jabolka, pastnako in korenje, ali pa jih tudi streljajo, medtem ko plavajo na vodi, kar je prece težko, ker so zelo živahne povodne živali.

Uničujejo jih razen človeka še lisica, kuna, ris, orel in velika uharica.

Od mnogih poskusov, da bi se v Srednji Evropi udomačile živali z drugih kontinentov, so se resnično in za trajno prilagodile novim življenjskim prilikam v Evropi samo 3, in sicer damjek (Dama dama, Danhrsch), njegova prvotna domovina je severna Afrika, navadni tetrev (Phasianus colchicus, Fasan) iz dežel ob Črnem morju, in ameriška pižmovka (Fiber zibethicus, Bizamratte).

Pižmovka spada v red gladalcev med voluharice, loči se od njih kot povodna žival po tem, da ima na zadnjih nogah med prsti kratke plavne kožice; ob robu prstov pa dolge, bele, trde plavne ščetine; črn rep je od strani stisnjen, pokrit z majhnimi luskami in s kratkimi dlacicami in ji služi pri plavanju. (Prim. o tem moj članek »Proteus« št. 4-5.) Njena prava domovina so dežele v Severni Ameriki od 30—60° sev. širine. Razširjena je od vzhodne Kanade in Labradoru do Arizone v južnih Združenih državah in od Atlantskega do Tihega oceana. V Kanadi in Alaski, ki sta bogati na vodah, je najbolj razširjena in sicer severno od polotoka Alaske okrog zaliva Bristol v oblasti Nusagak, torej živi v subarktčni klimi. Zato nas zelo preseneča, da se razširja v Evropi hitreje proti jugu kakor proti severu. Vse kaže, da ji ugajajo jugu kakor klimi zmernega pasu. V svoji pradomovini je v razširjenju prišla do Arizone, in v novi domovini v Jugoslaviji do Koprivnice na Hrvaškem. Brez dvoma se bodo pižmovke tudi pri nas hitro razširile v velikem številu, ker so se do priložnosti novim življenjskim prilikam. Zanimivo je z zoogeografskega stališča, kako daleč bo prodira na jug, ker nam je pižmovka dokaz, da je razprostiranje živalske vrste odvisno od ugodnih življenjskih prilik.

Iz podatkov je razvidno, da se je od 5 matičnih peodink v Srednji Evropi v 28 letih razvila ogromna populacija, ki je zavzela že področje ca.

Ljubljanske vesti:

Pred veliko obrtniško razstavo

Ljubljana, 12. aprila.

Leto 1935 bo za Ljubljano leto velikih prirediteljev. Največja med temi bo nedvomno evharistični kongres, za tem kongres Jadranske Straže ter druge običajne prireditelje, kakor vselej, festival, razni kongresi itd. V vrsto velikih prirediteljev moramo šteti tudi veliko obrtniško razstavo, ki jo pripravlja Društvo jugoslovanskih obrtnikov, podružnica Ljubljana in podružnica Ljubljana-okolica. Namen te razstave je predvsem poudariti solidnost in prvovrstno kakovost izdelkov izključno obrtnikov iz Ljubljane in najtesnejše okolice, to je Zgornje Šiške in nekaterih drugih predmestij. Sodeč po sedanjih pripravah bo ta razstava nekaj impozantnega.

Pripravljalni odbor je že dobil od mestne občine zagotovilo, da bo na razpolago razstavljalec brezplačno vse poslopje mestnega liceja, kar pomenja 20 velikih sob, mnogo hodnikov, telovadnico in dvorišče. Na razstavo so povabljeni obrtniki vseh strok, vseh obrtniških organizacij in tudi vseh prepričan. Dostop na razstavo bo imel torej sleherni obrtnik, zlasti ker bodo cene, oziroma najemnine za razstavni prostor ugodne. Finančno ministrstvo je tudi že oprostilo razstavo raznih taks. Pripravljalni odbor šteje 25 članov obrtnikov. Predsednik je Ivan Košak, tajnik pa Ivan Mihelčič. Pripravljalni odbor je že permanentno na delu ter sprejema prijave v društvenem lokalu na

Rimski cesti. Arhitektonska ureditev razstave je poverjena znanemu strokovnjaku arh. ing. Mesarju. Razstavni prostor bo obsegal okoli 1500 m². Častno bodo zastopane vse obrti. Ze sedaj pa opozarjamo na veliko vrtnarsko razstavo, ki bo najbrže v telovadnici, na razstavo mizar, obrti, s katero bodo skušali ljubljanski mizarji dokazati, da so vsaj enakovredni okoliškim, dalje na razstavo kiparske in kamnoseške ter bronolivarske obrti. Zanimivo bo gradivo, ki ga bo razstavilo Združenje elektrotehničnih obrti, saj bo razstavilo pregledno statistiko svoje stroke in svoje publikacije itd.

Najbolj prizadeti sta v sedanjih krizi med obrtniki krojaška in čevljarška. Zato bo pripravljali odbor nudil tema dvema obrtima čim največje ugodnosti za kolektivne razstave.

Za razstavo je bil razpisana natečaj za za osnutek plakata, ki se ga je udeležilo 10 tekmovalcev. Prvo nagado je dobil osnutek pod geslom »Glava« erkoslikarskega pomočnika Ludvika Šare, drugo nagrado osnutek Cirila Križmana, mojstra v St. Vidu, in tretjo nagrado osnutek Toneta Svaglja iz Trobovelj. Razstavni odbor je sklenil, da se natisne prvonagrajeni osnutek.

Razstava bo trajala od 29. junija do 14. julija 1935 ter je pokrovitelj ban dr. Puc. Razstava pade v čas evharističnega kongresa in se bodo mogli tisočeri udeleženci tega kongresa prepričati, kako napreduje ljubljanska obrt.

časten žalni spreved na pokopališče Sv. Križa. V sprevedu so šli med drugimi ljubljanski župan dr. Ravnihar, predsednik odvetniške zbornice dr. Zirovnik, predsednik SPD dr. Pretnar, predsednik Slovenske Matice dr. Lončar, skoraj polnoštevilni ljubljanski odvetniki, planinci, številni pisatelji in publicisti, polnoštevilni klub »Skala«, mnogi odlični znanstveniki, predstavniki delavskega gibanja s številnim delavstvom ter številno drugo občinstvo. Pred viaduktom je moški zbor GM zapel žalostinko »Poljana tožič«. Nad odprtim grobom se je poslovil od pokojnika predsednik SPD dr. Pretnar, ki je slavil pokojnikove zasluge za planinstvo pa tudi vse druge zasluge pokojnika. Bridko je bilo vsem, ko so metali grude prsti na grob tako zaslužnega in tako značajnega moža. Ohranimo mu trajen spomin!

Slovenski strelski sport. V nedeljo, dne 14. aprila ob 9 na vojaškem strelišču na Dolenjski cesti svečano otvoritev strelskega sporta ljubljanskega okrožja. Nova uprava je oskrbela novo tehniko organizacije, ki bo omogočila uspešne nastope ljubljanske ekipe tudi na okrožnih in državnih tekmah. Ob jutrišnjih otvoritvah bodo razdeljena tudi odlikovanja med dobre strelce in bodo prireditvi prisostvovali tudi zastopniki civilne in vojaške oblasti. Uprava strelske družine v Ljubljani poziva članstvo na polno udeležbo jutrišnje prireditve ter na polno odzive strelskih vežb za doserje številne in sposobne strelske ekipe ljubljanske družine.

Na cerkvenem koncertu pri Sv. Kristofu bo izvajal v ponedeljek, 15. 4. m. Ciril-Metodov mešan zbor pod vodstvom Ludovika Puša pet pesmi za veliki teden. I. Forsterjeva Očitanja so pravi biser med starejšimi posnitimi pesmimi, zlasti jih zapoje številni zbor, kakršen je Ciril-Metodov. Zelo lepa in žalostni Materi božji posvečena je Mavova Mati bolečin. Basovski solosep v krepki gradaciji slika Marijino trpljenje, zbor pa obtožuje človeštvo krivde na njenih bolečinah. Cisto svojski a capella skladbi sta oba Tomčeva odlomka iz njegovega oratorija. Ze ime skladateljevo jamči, da sta skladbi prvovrstni; zloženi sta v strogem cerkvenem slogu in bosta segli globoko v dušo. Najobsežnejša točka koncerta pa bo kantata Maksa Springerja za tenor solo, cello, zbor in orgle Gologota. Ze samo to veličastno, iskreno občuteno delo bo vredno priti poslušat, posebno, ker bo prelepo tenorsko partijo pel operni pevec g. Josip Gostič. V veliki teden zaradi spomina na Kristusovo trpljenje in smrt, ki ga obhaja vesoljni krščanski svet, ni primeren za nobene druge prireditve razen za takšne, ki ta spomin povečujejo. Kdor se hoče v svoji notranjosti lepo pripraviti za dneve velikega tedna, naj pride na koncert. Ljubljana je verno mesto. Zato bo prišla v ponedeljek, 15. 4. m. v novo cerkev pri sv. Kristofu, da v glasbi doživi veliki teden in da z obiskom moralno in gmotno podpre idealno delo, ki je po-

stavilo na grobišče lep instrument, kakor se za to mesto spodobi.

Odbor Akademskega pevskega zbora poziva celokupno članstvo, da se danes, 15. 4. m. zbere točno ob 16 pred Glasbeno Matico. Udeležba je strogo obvezna za vse, torej vsi in točno.

Gasilska zajednica Dravske banovine priredi svojemu starešini gosp. Josipu Turku ob njegovi sedemdesletnici drevi častni večer na Taboru z izbranim sporedom ter vabi vse njegove prijatelje k tej poklonitveni prireditvi. Gasilstvo odkoraka ob pol 20 izpred Mestnega doma pred stanovanje slavljencev, kjer mu priredi podoknico. Počastitev bo ob 20 zvečer na Taboru.

+21° C v senci je kazal termometer (anemoid) v četrtki opoldan. Ali ni to za ta čas — prezgodita?

Kino Kodeljevo igra drevi »Donskega kozaka« s Josijem Mojico in »Slovsanske ples« v Ljubljani.

Bluze, žemperje, damsko perilo, torbice, trpežne nogavice in rokavice, vam nudi v največji modri trvdka Miloš Karničnik, Stari trg 8.

Mariborske vesti

Ban dr. Puc zopet v Mariboru. V četrtki zvečer je prenočeval v Mariboru ban dr. Puc ter je včeraj zjutraj nadaljeval svoje potovanje na Prevalje in v Slovenjgradec.

Maraton — semifinalist. S svojo zmago v banovinskem prvenstvu v rokoborbi je prišel SSK Maraton v semifinale za državno prvenstvo ter se bo boril sedaj s Sparto iz Zagreba. Dvojbo z Zagrebčani se bo vršil v Mariboru maja ali junija.

Zopet izprememba pri gasilski četi. Gasilska župa je imenovala pri mariborski gasilski četi novo vodstvo. Poveljstvo naj bi prevzel dimnikarski mojster Melina, vodstvo resilnega oddelka pa dr. Kac.

Umrla sta v Mariboru 56 letni Schriedl Jakob, progovni delavec iz Hoč, ter Alojzija Vogrin, 76 letna delavčeva soproga s Koroške ceste 114. — Počivajta v miru!

Kračanska ženska zveza ima jutri ob 16.30 v dvorani Zdravne gospodarske banke poučno predavanje. Snov predavanja je priprava za evharistični kongres, predavatelj pa je g. Janko Kokošinek.

Iz carinske službe. V Maribor sta prestavljena carinska uradnika Djordje Pavlovič in Vlado Majstorovič iz Kotoribe.

Številne parcelacije. Cela vrsta posestnikov je zaprosila za parcelacije svojih zemljišč v mestu, kar dokazuje, da je postalo zanimanje za gradbene parcele živahnije.

Smrten padec z lestve. V Fokovcih so našli 53 letnega posestnika Sandorja Perša mrtvega ležati pred hišo. K steni je bila prislunjena 3 m visoka lestva, mrtvec pa se je nahajal v položaju, kakor da je padel z lestve in se ubil. Vzroka ali povoda kake nasilne smrti preiskava ni mogla ugotoviti ter je sodišče dovolilo, da se izvrši pogreb brez obdukcije.

Nesreča. Na Glavnem trgu se je onespričel dijak 7. gimnazijskega razreda Lovrenč Puh. Pri padcu si je tako poškodoval nogo, da so ga morali z reševalnim vozom prepeljati v bolnišnico.

Ribe na trgu. Včerajšnji trg je bil dobro založen z ribami. Prodajalec so se posirvi po 36, moli po 24, male sardele po 12, sipe po 10, kalamari po 16, belice po 8—9, karpi po 10—12 Din za kg.

600 litrov sadjeva so v eni sami noči odnesli neznanj talovi iz kleti Lovrenca Robiča na Hočem Pohorju. Ostanek so mu izpustili po tleh ter mu prizadeli občutno škodo.

S kammom nad starega očeta pri zlati poroki. V Podgorcih je obhajal posestnik Anton Janžekovič s svojo ženo zlato poroko. Ko so bili gostje obeh zlatoporočencev v najlepšem razpoloženju, je zaženketalo okno in v sobo so padli trije debeli kamni. Eden je zadel zlatega ženina zadaj na tilniku, da se je onesvestil. Izkazalo se je, da so svate poždravili s kamenjem starega Antona Janžekoviča 21 letni Ernest Janžekovič ter njegova prijateljca Fr. Kele in Martin Munda. Ernest je bil na svojega sta-

Št. Vid nad Ljubljano

Akademski pevski zbor bo ponovil svoj koncert slovske narodne pesmi v nedeljo 14. 4. m. v Št. Vidu nad Ljubljano ob poltrih popoldne v Cerkvenem domu. Koncert je namenjen predvsem vsem okoličanom, ki niso imeli prilike slišati Akademskega pevskega zbora na zadnjih dveh razprodanih koncertih. Izvajal se bo celoten program kot v Ljubljani. Predprodaja vstopnice se vrši v trafikl Zakotnik v Št. Vidu. Ker vlada za koncert veliko zanimanje, priporočamo vsem zainteresentom, da si nabavijo vstopnice že v predprodaji.

Moste pri Ljubljani

Cerkveni pevski zbor sv. Družine v Mostah priredit dne 13. aprila (evtna nedelja) ob 8 zvečer v Ljudskem domu v Mostah prvi cerkveni koncert. Na programu je: Schubertova maša v G-duru. Nastopali bodo prvovrstni solisti. Ker je dobilek namenjen za nakup harmonija, ki bo last cerkve sv. Družine, se toplo priporoča čim večja udeležba.

rega očeta jezen ter je vrgel vanj kamen iz maščevanja. Včeraj je okrožno sodišče vse tri napadalce obsodilo na štiri mesece strogega zapore.

Nov motociklistični klub se je ustanovil v Mariboru ter si nadel naziv »Pohorje«. Predsednik je Oton Crepinik, bivši predsednik motosekcije kolesarskega kluba »Peruna«.

Tatvine koles se množe. Včeraj je nekdo sunil kolo bančnemu slugi Sodecu Rudolfu. Kolo je črno pleskano znamke »Jugu« ter ima evidenčno številko 74.037.

Nočna lekarniška služba bo prihodnji teden že na podlagi novega pravilnika. Vsako noč se bodo službojuče lekarne menjavale. V nedeljo imata nočno službo lekarni Albanež in Maver, v ponedeljek Sirak in Savost, v torek Minafik in Albanež, v četrtek Maver in Sirak, v petek Vidmar in Savost, v soboto Minafik in König.

Celje

Zalna služba božja za pokojnim kraljem Aleksandrom je bila včeraj ob 8 v župni cerkvi. Pri tej žalni službi božji, ki jo je opravil ob asistenci g. opat Jurak, se je prejel psalm 50. Zalne službe božje so se udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblasti ter korporacij. Navzoč je bil tudi poveljnik dravske divizije, divizijski general g. Nedeljkovič.

Cerkveni obredi na cvetno nedeljo: Ob 10 bo v farni cerkvi blagoslov oljk in procesija, nato sv. maša; med sv. mašo se bo bralo Gospodovo trpljenje.

Umrl je včeraj v celjski bolnišnici g. Fluks Franc, 58 let, pisarniški predstojnik okrajnega sodišča v Gornjem gradu, Naj počiva v miru!

V celjskem okraju šest kandidatov. Pri celjskem okrajnem sodišču so bile dosedaj potrjene liste sledečih kandidatov za volitve narodnih poslancev 5. maja: Stante in Prekoršek, oba na Jevtičevi listi. Na raznih opozicijskih listah so prijavili svoje kandidature: Franc Svetek, žasninar v Celju; dr. A. Ogrizek, odvetnik v Celju; Vabič Vinko, trgovec s hmeljem v Zaleu, in Šifer Andrej, revizor Zveze Slovskega zadrug v Ljubljani.

Stanje v cinkarni bo ostalo do konca maja v glavnem neizpremenjeno. Poročali smo, da je nastalo med celjskim cinkarniškim delavstvom zaradi nameranih redukcij veliko razburjenje. Končno se je dosegel med zastopniki delavstva in lastniki cinkarne sporazum, po katerem ne bo cinkarna do konca maja odpuščala nobenega delavca, pač pa bo delavstvo v korist tistim, ki bi morali biti reducirani, delalo v mesecu en dan manj.

Dekliška Marijina kongregacija ima svoji redni mesečni cerkveni sestanek jutri ob 8 pri šolskih sestrah.

Moderno in trpežno enobarvno »Dumping 3« čisto voleno tkanino za damske obleke prodaja za velikonočne praznike mnogo izpod dnevne cene po Din 23 Pšeničnik, manufakturna in modna trgovina, Celje. 4163

Ptuj

Ustanova posebne vrste. Uprava sanatorija ruskega Rdečega križa za pljučno bolne v Vurbergu pri Ptuj je ob priliki komemoracije ob polletnici smrti kralja Aleksandra na vzpodbudo šefa sanatorija g. dr. Boleslava Okolokulaka sklenila počastiti spomin nepozabnega pokojnika z ustanovo posebne vrste. V zdravilišču bo namreč odslej ena postelja s popolno oskrbo stalno rezervirana za revnega bolnika, potrebnega zdravljenja v zdravilišču, in sicer brezplačno. To plemenito gesto ruskega sanatorija v Vurbergu, vredno posnemanja, toplo pozdravljamo.

KLOBUKE v manovseh barvah in oblikah dobre kakovosti ter razne športne čepice nudi v bogati izbiri po nizkih cenah

MIRKO BOGATAJ travnina klobukov in čepic LJUBLJANA, STARI TRG 14

Solidna postrežba Sprejemajo se popravila

Kulturni obzornik

Stele: Monumenta

VI. Poslednja sodba

V pričujočem snopiču nam avtor demonstrira specialno ikonografsko temo v našem srednjeveškem slikarstvu, namreč temo Poslednje sodbe, ki se v srednjeveškem slikarstvu zapada javlja že od XI. stol. dalje, v našem slikarstvu pa je ohranjenih največ primerov zanj iz XV. stol.

V visokem srednjem veku dovršena ikonografska shema Poslenje sodbe vsebuje tele elemente, po navadi razvrščene v več vodoravnih pasov: v mavrični mandorli Sodnik, ob njem angeli z mučili, Marija in Janez Krstnik (Dešis), nato na levi in desni apostoli kot prisedniki in priče, vstajenje, ter delitev izvoljenih od pogubljenih v nebesa in pekel. Snovno se pridruži temu tipu še motiv pametnih in nespametnih devic, ter motiv Smrtnega plesa, kaj znan pojav v zapadnem slikarstvu, z osnovno mislijo, da smo pred smrtjo vsi enaki.

Pri nas se nahajajo važnejše slike Poslednje sodbe na Krtini (ca 1460), v Mengšu (sr. XV. stol.), na Muljavi (Janez Ljubljanski 1456 l.), na Suhli (l. pol. XV. stol.), v Godešah (isti čas), ter v Beranmu, kjer se nahaja pri nas edini primer Smrtnega plesa. (Slika Vincencij iz Kastva l. 1474.)

Pri nas je najbolje ohranjena Poslednja sodba na Krtini. Kompozicija je trodelna, zgoraj v nebesih in mandorli Kristus, ob njem na levi in desni apostoli, spodaj na zemlji Marija in Janez Krstnik, na levi vstajajo pravičniki iz grobov, na desni pogubljeni, v spodnjem pasu pa na levi nebeški Jeruzalem, na desni pekel. Slično kompozicijo imajo tudi ostale sodbe, tako n. pr. v Mengšu, na Muljavi in drugod, nekatere pa imajo svoje ikonografske posebnosti (n. pr. Sopotnica, Godešče). Avtor zaključil razpravo z ugotovitvijo, da prevladuje ta splošni

tip v vseh alpskih deželah, posebnosti pa se je razvil pod vplivom furlanske (italijanske) smeri.

Premijera Kretiovih „Malomeščanov“

Včeraj v Narodnem gledališču doživela krstno predstavo nova slovska noviteta »Malomeščani«, ki jo je spisal Bratko Kreft, režiser Narodnega gledališča in urednik »Književnosti«. Pisatelj je nam že znan po svoji drami »Celjski grofci«, s katero je dosegel uspeh tako med nami lani kot letos med Čehi. »Malomeščani« — ki so nosili, ko so izhajali v Zvonu — naslov »Kreature«, so tragikomedija naše »majhnosti« v prvih mesecih vojske: revolucionar Ivan odhaja z maršbataljonom na fronto. Zbere se družba njegovih ožjih prijateljev, da se pozabavajo z njim še zadnje ure. Izkaže se, da je prav vsakteri teh prijateljev nezavisno od drugega izdal lvanovo oblastem. Tako je drugo dejanje izpovedovanje slovskega malomeščanskega greha denuncijanstva. Po izpovedi jim ga je žal in se vsi napatijo intervenirati za njegovo osvoboditev. Med tem časom pa Ivan zbeži za mejo in na vsoto patriotično malomeščansko družbo, ki se je topila v zvestobi do cesarja in Avstrije, pade sum veleizdajstva. Tragikomedija. Igra je — sodeč po občinstvu — doživela uspeh in so avtorja že po prvem dejanju klicali pred zastor, v drugem pa mu je bil poklonjen lep venec. Strokovno očno pa bo naš list prinesel po reprizi. td.

Predavanje prof. Vebra

V drugem predavanju »Filozofskega društva« v Ljubljani, ki je bilo v soboto zvečer, je prof. filozofije na naši univerzi dr. France Veber nadaljeval in zaključil zadnjič začeto temo o svobodi in nujnosti. Po kratkem uvodu, v katerem je g. predavatelj ponovil izsledek zadnjega predavanja, ki je v

glavnem dvojno motrenje sveta in življenja: obodno in globinsko, s katerima si predočujemo pripadnostno siran sveta in življenja odnosno zadevamo njegovo podstatno siran, je g. predavatelj orisal izkusitveno in delovno (emergetično) delitev vsega vesoljstva. Po tej delitvi razpada vesoljstvo v dve veliki polovici, mrtvo prirodo na eni strani in življenje na drugi. Mrtva priroda razpada dalje v anorgansko in organsko prirodo, življenje pa v animalno in osebo — duhovno življenje. Za odločitve vprašanja, kje svoboda, kje nujnost, je važna njih delovnost. Delovnost v anorganskem svetu je še zgolj pripadnostna in heteronoma, delovnost v organskem svetu tudi še zgolj pripadnostna, vendar že avtonoma, delovnost animalnih podstati je podstatna, a še heteronoma. Šele delovnost duhovnih subjektov pa je tako podstatna kot avtonoma. Šele na tej točki, na točki o s e b n o - d u h o v n e g a življenja moremo obenem govoriti tudi že o pravi svobodi. Je to pogojeno v dejstvu, da imamo na točki duhovno-osebnega življenja ne le zgolj doživljajsko aktivnost in pasivnost, kot že na točki animalnega življenja, temveč tudi še posebno subjektološko aktiviteto in pasiviteto. Kjer torej podstatna avtonoma delovnost, tam svoboda, kjer tega ni, tam nujnost. — Za jasna in precizna izvajanja gosp. predavatelja je bilo občinstvo, ki je predavalnico popolnoma napolnilo, iz srca hvaležno.

Javna produkcija državnega konservatorija

Zelo uspešno produkcijo klavirskih gojencev prof. Toneta Ravnika v lanskem letu, ki je podala spored ruskih klavirskih skladb, je letos smiselno in v delu premočrno nasledovala klavirska produkcija učencev istega pedagoga, ki je zajela skladbe dunajske klasične stilne smeri. Prednosti take prireditve, ki sem jih označil že ob prvi priliki (enotnost reproduktivnih sredstev, enotnost interpretacije, enotnost sporeda itd.) moram letos le še podčrtati in s tem tako vzgojno delo označiti kot zelo resno in nad vse uspešno.

Da je zajela letošnja produkcija spored glasbenih umetnih dunajske klasične, je zelo umestno, saj je prav ta smer rodila skorajda najbogatejšo klavirsko literaturo in obenem v njej tudi umetniškimi vrednotam dala najjačji izraz. Pri tem pa je še posebej podčrtati pomen, ki ga ima tako oblikovanje z ozirom na vzgajanje občutja za stilne značilnosti in svojstvenosti, ki so lastne vsaki stilni smeri posebej in ki se morajo čim bolj jasno zrcaliti v reprodukciji, če naj ta doseže objektivno doslednost in s tem pravo vrednost.

V spored opisanega klavirskega večera se je uvrstila Haydnova d-dur sonata, ki jo je izvedla Zorka Bradarčeva (III. l. sr. šole) ter z njo pokazala že lepo tehniko, pa bo morala še poglobljati izraz; nadalje Beethovnov Rondo v c-duru, ki ga je Marija Mantuanjeva (II. l. sr. šole) podala z izrazitim življenjem, polnim podrobnih fineš; Beethovne Variacije v c-duru, ki jih je Zlatko Demšar zaigral z lepim, dosledno izoblikovanjem, čeprav še malce šolsko barvanim razumevanjem; Beethovnov Rondo op. 129, ki ga je izvedla s. Ljubomira Žulj (V. l. sr. šole) in nakazala lepe reproduktivne sposobnosti, pa to pot občutno zamagljuje s tremo; spored je zaključil Mozartov Koncert v d-molu s spremljevanjem orkestra. V njem je Bojan Adamič (IV. l. sr. šole) vzpostavil izredne pianistične odlike, obstoječe v lahkotno izdelani tehniki, ter pravilno sestavljenem pojmovanju stilnih in muzikalno estetskih zakonov. Na taki osnovi je zavzelo s pravim poglavljenjem in z dosledno notranjo rastjo dana polna možnost razvoja do pravega zrelega umetnika. — Pianista je spremljal orkester gojencev konservatorija, ki pianistu sicer ni bil še povsem skladen, pa je vendar zapustil vero, da se nam na konservatoriju izoblikuje polagoma samostojen simfoničen ansambel. Morda bi bilo prav, če bi prof. L. M. Škerjanc ob takih prilikah predstavil tudi kakega izmed svojih učencev dirigiranja.

Celotna produkcija je izvenela v emislu resnega pianističnega oblikovanja in pristnega muzikalnega pojmovanja, kar jo postavlja na priznanja vredno nivo. V. U.

Proračun trboveljske občine

Zvišan je za milijon dinarjev, ki gre za velika javna dela - Doklade na davke ostanejo nespremenjene

Trbovlje, 11. aprila. Na proračunski seji so obravnavali in sprejeli novi občinski proračun. Izdatki so proračunani na 3.711.674 Din, lani 2.789.616 Din. Prva postavka, osebni izdatki, je ostala s 506.945 Din na 25.000 Din nižja ko lani, materijalni izdatki 154.330 je tudi za 30.000 Din nižja od lani. Postavka — osebna in imovinska varnost — je namenjena med drugim za vzdrževanje sreskega učitelstva v Laškem 12.580 Din — ostalo za gasilce, razsvetljavo in elektrifikacijo — skupaj 109.174. Naslov — narodna prosveta — šole dobi 318.535 Din, lani 30.000 Din več. Za obresti in plačilo dolgov gre skup 338.100, od tega znaša obrok za Parašuhovo posestvo 194.000. Postavka gradbeni stroka je zvišana od laniških 107.000 na 512.000. Od tega gre za popravilo občinskih cest 80.000, za zgradbo mostu Vode—Petelinova vas 30.000, prispevek k cesti čez Marija Reko 100.000, zvezna cesta Slokan—Medvešek 35.000, cesta Trbovlje—Rovte—Planinska vas 150.000, regulacija Trboveljske 110.000. Za kmetijstvo in elementarne nevarnosti 48.000. Naslov — narodno zdravje — znesek 212.500, tudi zvišan za 30.000.

Socijalno skrbstvo stane občino 876.500 — za 377.000 več ko lani. Nova je zvišana postavka za uladinsko kuhinjo 200.000 in povečanje ubožnice 135.000 ter gradnja stanovanjske hiše za staropokojence 120.000. Za trgovske in obrtne nadaljevalne šole gre 43.000. Davkov plača občina 28.000, za pobiranje trošarine 20.000, za kraljev spomenik 2000.

Dohodke prejema občina od doklade na drž. davke po 111%, zneske 42.115.564 — ravnotoliko ko lani. Trošarina na alkoholne pijače 409.997 — je proračunana od lanske za 34.000 nižje. Nove dohodke prifakuje občina od trošarine na elektriko po dveinpol pare na kilovat, kar zneske 462.500. Uvoznina po 5 Din na vsak par uvoženih čevljev bo znesla 50.000 in bo prizadet Bata, ki plačuje dosejalje 700 Din občinskih davkov, skoraj manj ko najzadnji čevljar. Porabilo se bo do sedaj nabranih fondov okoli 300.000, občina tudi prejme iz fonda za javna dela 55.000, občinska podjetja vržejo čistega 120.000, lani 148.000. Proračun bi lahko imenovali socijalni. Če bo v tej višini potrjen, bodo tukajšnji brezposelni lahko imeli celo leto delo.

NARODNO GLEDALIŠCE U LJUBLJANI

DRAMA — Začetek ob 20
Sobota, 13. aprila: *Malomeščani*. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.
Nedelja, 14. aprila: *Bunbury*. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

OPERA — Začetek ob 20
Sobota, 13. aprila: *Dečeta souchajja*. Na korist bolniškega fonda Zdravnika gledaliških igralcev. Izven. Nedelja, 14. aprila: *Nectipir*. Gostuje gđ. Erika Družević. Izven. Znižane cene od 26 Din navzdol.

MARIBORSKO GLEDALIŠCE
Sobota, 13. aprila: *Kvadatura kroga*. Red D.
Nedelja, 14. aprila: ob 15: *Veseli kmetič*. Znižane cene. — Ob 20: *Hoffmannove pripravke*. Znižane cene.

CELJSKO GLEDALIŠCE
Ponedeljek, 15. aprila ob 20: *Poster večer celotnega vodstva iz zabrete ljubljanske opere Smrkoljeva*. Torek, 16. aprila ob 20: *Bratko Kreft, Malomeščani, komedija*. Gostovanje ljubljanske Dramme.

Naznanila

Ljubljana
I. *Patrola in vsake starobe* je naslov 9. predavanja, ki ga priredil Prirodoslovno društvo drevi v predavalnici Mineraloškega inštituta univerze. Predaval bo ob številnih lepih slikah g. univ. prof. inž. Jaroslav Peester. Člani in prijatelji društva so vabljeni k čim številnejši udeležbi. Začetek tega zanimivega in ob 40. letnici ljubljanskega potresa tudi aktualnega predavanja je ob 28.
II. *Filozofsko društvo v Ljubljani* ima danes ob 18 na univerzi (predavalnica 90) debato k predavanju g. prof. Vebera o svobodi in močnosti. Vodi jo g. predavatelj.
III. *Izredno pester spored* priučajo Podmladkarji Rdečega križa ter ga izvajajo v nedeljo, dne 14. t. m. ob pol 11 dalje v veliki dvorani Uniona. Več sto nastopajočih, je v službi Rdečega križa in vsaka skupina bo izvedla programne točke po svoji najboljši moči, za kar jamči nudnje vestna priprava njihovih prirediteljev. Predprodaja vsopline v Matični knjigi.
IV. *Uprava Rudarstva župe JPS* poziva vsa ljubljanska in bližnja pevka društva, da se gotovo nedeljo ponedeljkovega koncerta svojega najmlajšega društva *Tyrolskega slavčaka*, v anjanski dvorani.
V. *Kino Katedra*. Drevi ob 20: *Donski kozak*; z Jusjevo Melico in slovenski plesi v Ljubljani.
VI. *Nočna služba ljube lekarne*. Dr. Kmetl, Tyrseva cesta 41; mr. Trnkovec ded., Mestni trg 4, in dr. Ustar, Solenburova ulica 7.

Drugi kraji
Jelica, Dne 11. aprila, na evetno nedeljo, 18. aprila, na veliki četrtki in 22. aprila, na velikončni ponedeljek, vsakokrat ob 8 zvečer priredimo na Jelici pod milim nebom poleg farne cerkve, še pa bo vreme grdo, v Farnem domu, Pasjion, kakor ga je prevzel in priredil P. S. Hladnik. Naj bo ta prireditelj pripravava na sveto veliko noč in na veliki praznik slovenskega naroda — evharistični kongres.
Skojloška podružnica SPD sklene svojo letošnji redni letni občni zbor v torek, dne 30. aprila v posvetovalnici mestne hiše, Mestni trg 16.

Naše diaštvo
Adoracija ljubljanskega diaštva jutri, na evetno nedeljo ob 6 zvečer, za dijake v sklopih, za dijakinje v uršulinski cerkvi, bo po sporedu izvršena in pestra. S postojem in molitvijo se bo poklonilo diaštvo evharističnemu Kralju ter iz mladih, v duhovnih vajah preobrnjenih in okrepljenih duh, klicajo blagoslova na bližnjosti se evharistični kongres. Po evharistični meditaciji ogreta za evharistično skrupoznost bo slovesno, kakor v starokršćanskem času krišćen, izpovedala vero v prosveto Evharistijo. Po gledali palestinskega ljudstva, na prvo evetno nedeljo, bo pozdravilo evhari-

Gospodarstvo
Pogoji za licitacije pri gradbi cest. V sredo, 11. t. m. je bila v ministstvu za zgradbe konferenca zastopnikov ministstva in inženjerske zbornice v Belgradu. Na konferenci so pretresali pogoje za licitacije, ki so se posebno pri zadnjih licitacijah z zgradbo cest izkazali za zelo težke. Sporazumom so bili sedaj sprejeti predlogi, da se ti pogoji izpremenijo. Tako naj se po soglasnem mnenju ukine določilo, da bodo morala podjetja plačevati tudi eventualne bodoče državne davke in davščine.
Zadružna elektrarna za Ptuj, Breg in okolico, je imela preteklo nedeljo svoj redni občni zbor, kojega je vodil zadružni načelnik g. dr. Fernevec. Zadruga, ki je bila ustanovljena leta 1925, obhaja letos svojo 10. letnico. Iz poročila je posneli, da šteje zadruga sedaj 780 članov, plačani deleži pa znašajo 309.050 Din. Celotno električno omrežje je stalo 1.500.000 Din in je bilo tekom 10 let znatno povečano in razširjeno, tako da je danes skoraj vse Ptuj elektrificiran. Glasom zadnje bilance je omrežje obremenjeno še s 312.715 Din, celoten dolg pa znaša še 260.000 Din, ki je pa krit z zalogo blaga in z zneski, ki jih dolgujejo dolžniki. V splošnem je stanje zadružne elektrarne ugodno, kar je predpisati vzornemu vodstvu.
Italijanska banka je v dobi od 20. do 31. marca povečala svoj zlati zaklad za 0,5 milij. na 5.825,4 milij. lir, devizni zaklad pa za 0,6 na 51,7 milij. lir. Istočasno je obrok bankovcev narasel za 434 milij. na 12.894,1 milij. lir.
Odtok zlata iz državnega bloka. Holandska banka izkazuje v največjem izkazu zmanjšanje zalog zlata za 106 milij. goldinarjev (prejšnji teden je znašala izguba zlata samo 33 milij. gold). Sedaj znaša holandski zlati zaklad le še 674 milij. gold. — Najnovejši izkaz Banque de France izkazuje zmanjšanje zlate podlage za 650 milij. frankov. — Iz Švice je šlo prejšnji teden ven zlata za 200 milij. frankov, od tega je dala emisijska banka sama 118 milij., zasebniki pa 80 milij. švicarskih frankov.
Naš kliring s Francijo. Po podatkih kompenzacijskega urada pri pariški trgovski zbornici je bilo dne 9. aprila stanje našega kliringa s Francijo naslednje: Zadnje izvršeno vplačilo je bilo na račun A št. 3.800 od 29. marca 1934, na račun B pa dne 10. februarja 1933.

Borza

Denar
Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina, Curaha, New Yorka, Pariza in Prage, popustila sta Bruselj in Trst, narastla sta pa Amsterdam in London.
V zasebnem kliringu je ostal avstrijski šiling na ljubljanski borzi neizpremenjen 8,62—8,72, v Belgradu pa se je uvrstil na 8,5680—8,6680. Grški boni v Belgradu 90 den. Angleški funt je ostal na belgrajski borzi neizpremenjen 230,70—232,30. Španska pezeta v Belgradu 5,40—5,50.
Ljubljana. Amsterdam 2964,30—2978,80, Berlin 1756,08—1769,95, Bruselj 742,40—747,56, London 212,35—214,41, Curih 1421,01—1428,08, New York

4355,43—4391,74, Pariz 289,00—291,03, Praga 183,42 do 184,52, Trst 963,14—966,22.
Promet na zagrebški borzi 254.485 Din.
Curih. Belgrad 7,02, Pariz 20,38, London 14,965, New York 309, Bruselj 52,225, Milan 25,625, Madrid 42,225, Amsterdam 208,70, Berlin 124,35, Dunaj 58,10, Stockholm 77,15, Oslo 75,20, Kopenhagen 66,80, Praga 12,915, Varšava 58,25, Atene 2,90, Carigrad 2,49, Bukarešta 3,05, Helsingfors 6,60, Buenos Aires 0,7925.

Vrednostni papirji
Tendenco za državne papirje je bila nekoliko boljša, vendar znatnih izboljšanj ni bilo. Promet je nadalje slab.
Ljubljana. 7% inv. pos. 75—77, agrarji 45—47, vojna škoda 371—373, 6% begl. obv. 65—66, 8% Bler. pos. 77—79, 7% Bler. pos. 67—68, 7% pos. Drž. hip. banke 70—72.
Zagreb. Drž. papirji: agrarji 47 den., vojna škoda 373—374 (373, 375), 4 in 5. 372 den., 6. 372—373 (372), 7. in 8. 373—375, 6% begl. obv. 65—65,50, 8% Bler. pos. 76—79, 7% Bler. pos. 67—67,50, 7% pos. Drž. hip. banke 70,50—72,50. — Delnice: Narodna banka 5300 den., Priv. agr. banka 231,50—232 (231, 232), Osl. sladk. tov. 180.
Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 78—78,50 (78), agrarji 47,50—48,25 (48), vojna škoda 374—374,25 (371), 6% begl. obv. 65,25—66,25 (66,25), 8% Bler. pos. 77,50 den., 7% Bler. pos. 66,75 den., 7% pos. Drž. hip. banke 70—72. — Delnice: Narodna banka 5380—5430 (5370), Priv. agr. banka 231,50—234 (232, 231).

Žitni trg
Novi Sad. Vse je neizpremenjeno. Tendenco vzdržana, promet slab.
Sombor. Pšenica: bč. okol. Sombor, gbč., srem. in gor. ban. 121—123, bč. in ban. potiska in slav. 127—129. — Moka: št. 8 85—90. — Otrubi: bč. 79 do 84. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendenco neizpremenjena. Promet: 49 vagonov.

Živina
Svinjski sejem v Ptuj. Vsi nastalega toplega vremena je bilo v sredo, 10. t. m. na živinskem sejmu izredno živahno. Pripeljali so 292 svinj in 416 prašičev, skupaj 708 komadov, št. vilo, ki so že več let ni doseglo. Kljub temu je bila kupčija razmeroma slaba; prodali so namreč samo 108 komadov. Povprečne cene za kilogram žive teže so bile naslednje: pršutarji 4—5 Din, debele 5—6 Din, plemene 3,50—4,50 Din prašički, stari 6—12 tednov, so se prodajali po kakovosti, in sicer od 40—100 Din komad.

Hmelj
Savinjska dolina: Položaj v hmeljski kupčiji je nespremenjeno miren in so prav tako nominalno nespremenjene tudi cene. Sicer pa so še neprodane zaloge lanskega pridelka je zelo pičle. — Z obrezovanjem hmeljske korenike se je že pričelo in delo prav dobro napreduje. Vlaga je dovolj in bi bilo potrebno že bolj toplo in suho vreme.

Dobra prebava pol zdravja!
Lahno normalno izpraznitje pri zapeki, lenivosti črev, Vam omogočijo
ARTIN-DRAŽEJE
Dr. Wandera
Dobe se v vseh lekarnah v 2 kratjeji po 12 dražeji Din 8'— in v vrečkah po 8 dražeji Din 1'50.
Oglas rec. pod št. b. v. 22115 53.

Zopet nož

Sv. Barbara v Slov. gor., 11. aprila. Včeraj zvečer ob 8 je po kratkem prerakanju zabodel 18 letni posestniški sin Mulec Janez iz Dupleka 22 letnega Kmetiča Janeza, hlapca v Zimici, na potu iz Završke vasi v Zimico z nožem v vrat, da je v kratkem izdihnil. Vzrok: ljubosumnost. Zalosten pojav današnje mladine.

Koledar

Sobota, 13. aprila: Hermenegild, mučenec; Ida, devica.

Novi grobovi

† V Planini pri Rakeku je umrla v visoki starosti 86 let gospa Marija Milavec. Bila je dobra in skrbna mati 16 otrok. Naj ji sveti večna luč! Zalutjočim svojcem naše globoko sožalje!

Osebnosti

— Za inženjerje kulturno-geodetske stroke so bili diplomirani na ljubljanski univerzi: gg. Dimitrijevič Peter, Ferlan Tomo, Loeske Rajko in Vladimirov Miha, Čestitamo!
— Vpokojitve v sodnopisarniški službi, Vpokojen so in sicer kanclisti: Terezija Poljančeva, apelacijsko sodišče v Ljubljani, Fran Jazbar, Kozje in Pavla Erščenova, okr. sodišče Ljubljana, dalje zvaničniki: Dragotin Rudenski, okr. sodišče Celje, Stanislava Spesova, Ljudmila Kolarjeva in Angela Pezdirčeva, vse pri okr. sodišču v Mariboru, služitelj: Ferenc Fran. Maribor, Korencan Fran, Vrhnika, Arnsčak Ivan, Celje in Podlesek Fran, Murska Sobota, jetniški pazniki: Šardoner Fran, Celje, Stinlg Marija, Maribor, Ivan Lindič, Maribor, Alojzij Bizilj, Ljubljana in Andrej Boznik, Maribor ter Valentin Kržišnik, strojnik pri okr. sodišču v Novem mestu.

Ostale vesti

— Evharistične šmarnice so že tiskane in jih bodo prejeli župni uradi ljubljanskih in lavantinske škofije prihodnji teden. Ako kdo želi več izvodov ali posebno zlato obrezo, naj naroči na: Glavni pripravljalni odbor, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.
— Cankarjev »Hlapec Jernej« — slušna igra. Prijatelj našega lista piše: V četrtek, 11. aprila t. l. od 9—10 zvečer je bilo v studiju nemške radijske postaje Breslau krstno predvajanje slušne igre »Hlapec Jernej«. Na sporedu je bilo zapisano: Ursendung: »Der Knecht Jerneje oder Die Legende von der Gerechtigkeit« Hörspiel nach einer Erzählung von Cankar, von Willi Schäferdieck. Radoveden sem čakal začetka. Ob 9 poslušam napoved, ki je bila točno taka, kakor je zapisana v sporedu — a brez avtorja, nobene pripombe, da je prevod iz slovensčine in kar je že običaj ob takih prilikah. Morda pa le ni Cankarjev »Hlapec Jernej«? Poslušam, vzajem v roke slovenski izvirnik in slišim, da je točen nemški prevod Cankarjev »Hlapec Jernej«, ki ga je napovedovalka dosledno izgovarjala »Džernej«. Podajanje igre je bilo dobro, igralci so zajeli svojstvo pisateljve zamisli. Samó ubogi hlapec Jernej! Radijski valovi so pljuskali v vesoljno ozračje tvoj klic po pravici, a listi, ki so te postavili pred mikrofoni, ti niso dali niti prvenstvene pravice, da bi se smel vsaj pošteno predstaviti kot pristen sin slovenske matere.

— Ustanovni občni zbor legije koroških borecev. Te dni je oblast odobrila pravila Legije koroških borecev. Ustanovni občni zbor te narodno-obrambene organizacije bo v soboto, dne 13. aprila ob pol 8 v gostilni Volker v Trbovljah. Vabijo se vsi koroški borci ter oni, ki so se nahajali od prevrata do plebiscita na Koroškem, kakor tudi vsi v jugoslov. vojski odsluženi vojak, da pristopijo k Legiji koroških borecev ter se občnega zbora udeležijo.

— Prvi obrtniški planinski dom. Na velikonočni ponedeljek dobi slovensko obrtništvo svoj prvi planinski počitniški dom. Na ta dan bo namreč knezoškof dr. Rožman blagoslovil dom in posestvo Gontic na Govejku (hrbni nad dolino Ločnice, ki se steka v Soro). Dom je bil poprej kmetičko planinsko posestvo, ki ga je kupilo Društvo jugoslovanskih obrtnikov, ga temeljito predelalo in preurenilo. Pri domu je obširno planinsko posestvo, ki ga društvo sedaj pogozduje, poskušalo pa bo, da mu ohrani značaj kmetijskega posestva z vso idilo. Zadruga obrtnikov, katere last je ta dom, je uredila v domu redno oskrbovano gostilno ter nastavila stalnega oskrbnika. Na ta način bodo imeli obrtniki prijetno izletno točko zase in za svoje prijatelje.

— Združenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana je na rednem občnem zboru dne 10. t. m. počastila spomin umrlega prvega predsednika sekcije g. ing. Vin-

ca Strgarja tudi s tem, da je pokojnika vpisala kot ustanovnega člana svojega podpornega fonda s prispevkom 1000 Din.

— Praktični učiteljski izpit na drž. učiteljski šoli v Ljubljani so se vsrčili v dneh od 5. do 11. aprila t. l. Priglasilo se je 6 učiteljev, 13 učiteljic ter 1 otroška vrtarica. Z dobrim ali prav dobrim občin uspehom je napravilo izpit 17 učiteljev(-ic) ter 1 otroška vrtarica. 1 učitelj in 1 učiteljica je bila reprobirana. Praktični učiteljski izpit so napravili tile učitelj(-ice): Agrež Franc, Kus Bogoljub, Pertot Rafael, Pohar Anton, Sosič Anton, Ambroz Amalija s. Severina, Besednjak Gabrijela, Cotman-Lenčec Vida, Germek Marija, Kovatič-Golar Lidija, Mavec Angela, Osvalt-Ogrizek Matilda, Ravnikar Marija, Rubinič Anton, Schiller Zdenka, Turk-Peterlin Terezija, Vanič-Klave Ana ter otroška vrtarica Kočar Cecilija.

— Razpis ustanov. Podpisana uprava razpisuje za študijsko leto 1935-36 dve dr. Pavel Turnerjevi ustanovi, vsako v višini 56.000 Din, namenjeni za enega jurista in enega filozofa slovenske narodnosti, ki sta položila državne (diplomske) izpite ter si pridobila doktorat na ljubljanski univerzi. Ustanove imajo namen, da se omogoči najvrednejšim prosilecem enoletno bivanje v inozemskih kulturnih in znanstvenih žariščih (Pariz, London, Oxford, Cambridge itd.) v svrhu, da nadaljujejo strokovne študije in da si ob enem pridobe one splošne in družabne izobrazbe, ki je znak omikanega in kulturnega človeka. Prošnje s potrebnimi dokazili o izpiti, doktoratu ter o jezikovnem znanju so vložiti na rektoratu najkasneje do 20. maja 1935. Podrobnejše določbe ustanovne listine so razvidne iz razpisa na deskah rektorata ter filozofske in juridične fakultete. — Univerzitetna uprava v Ljubljani.

— Vsem državnim upokojevcem v vednost. Precejšnje število državnih upokojevcem je že vložilo in še vlaga prijave za draginske doklade, dasiravno je bilo že objavljeno, da je termin za vlaganje teh prijav le enkrat na leto in to v oktobru. V aprilem terminu teh prijav torej ni več treba predlagati finančni direkciji. Člani društva državnih upokojevcem dobivajo pravočasno, torej v septembru prijave obnemem z zastojno številk »Našega glasca« z vsemi potrebnimi navodili brezplačno. Takih brezplačnih številk so deležni člani vsak drugi mesec. Zato je le v korist vsakega državnega upokojenca, da postane član društva. — Društvo drž. upokojevcem in upokojenk v Ljubljani.

— Lepo vreme. Režim 40 mučnikov se dobro drži. Po snežnih viharjih dveh dni je nastopilo izredno lepo vreme. Temperatura se dviga in se pojavlja že vročina. Včeraj ob 8 je termometer na soncu kazal +20°C in še več. Pravijo, da se bo tako vreme držalo najbrž tja do velike noči, ko neha 40-danski režim mučnikov.

— Komunističen proces. Pred velikim senatom ljubljanskega okrožnega sodišča prične v ponedeljek, 15. t. m. večji komunističen proces proti 14 mladim osebam, obtoženim komunistične propagande in pripadanja komun. stranki v smislu čl. 1 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Vseh obtožencev je 14, večinoma starejših mladoletnikov, med njimi so tudi 4 ženske. Razprava bo tajna. Proces bo trajal do petka.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Marijine pesmi za majnik:
Adamič Karlo, Alma mater, 19 Marijinih pesmi za mešani zbor, part. 30 Din, glas 4 5 Din; Adamič Karlo, Stella matutina, 12 Marijinih pesmi za mešani zbor, part. 20 Din, glas 4 6 Din; Foerster Anton, Op. 107.: Ave Maria, za sedmereglasni mešani ali štiriglasni moški zbor, part. 4 Din, glas 4 1 Din; Foerster Anton, 6 Marijinih pesmi. Za tri enake glasove z orglami, part. 16 Din, glas 4 6 Din; Hladnik Ig., Op. 73: Tri Marijine kantate za izvenliturgične pobožnosti in cerkvene koncerte. Za samospeve, mešani zbor in orgle 12 Din; Hladnik Ig., Op. 65: Pet Marijinih pesmi za mešani zbor, solo in orgle 5 Din; Hladnik Ig. Hrepenenje po nebeski Materi. Za mešani zbor, 2 Din; Hochreiter Emil, Op. 27.: Immaculata. Marijine pesmi za mešani zbor; part. 20 Din, glas 4 4 Din; Jobst Anton, Mariji, sre Kraljici, 9 Marijinih pesmi za mešani zbor z orglami, part. 10 Din; Kimovec dr. Fr., Češčena bodj Kraljica, Koral, part. 4 Din; Kimovec dr. Fr., Zdrava Marija, 15 Marijinih pesmi za mešani zbor, deloma z orglami, part. 30 Din, glas 4 4 Din; Kimovec dr. Fr., Angel Gospodov, ljudski napev za mešani zbor 2 Din; Kogoj Marij, Marijine pesmi raznih slovenskih skladateljev za mešani zbor, part. 16 Din, glas 4 6 Din; Laharnar Ivan, Šmarnične pesmi za mešani zbor, II. natis, 16 Din; Lukman Fran, Majnik poje, 4 Marijine pesmi za mešani zbor z orglami, part. 12 Din, glas 4 4 Din.

Diplomska konferenca na zgodovinskih tleh

Na Boromejskih otokih

Iz zgodovine rodovine Boromejcev, ki je svetu dala velikega svetnika

Te dni so se zbrali zastopniki Anglije, Italije in Francije v Boromejski palači na prelepem otoku, ki se imenuje Isola Bella — Lepi otok. Ta otok je eden izmed več otokov v Velikem jezeru — Lago Maggiore v Italiji. Ti otoki se imenujejo po svojih nekdanjih lastnikih, po rodovini Boromejcev — Boromejski otoki. Zgodovina te stare rodovine je slavna.

Na svetih in zgodovinskih tleh se je zbrala ta konferenca treh velmož Evrope. Stresa je mesto svetniškega duhovnika in filozofa Rosminia-Serbatia, ki je tu sklenil tek svojega življenja, daleč od svoje domovine Rovereta.

Na bregovih istega jezera stoji južno od Strese mestece Arona, v katerem je orjaški kip največjega moža iz rodovine Boromejcev — sv. Karla Boromejskega. Svojemu svetemu stricu je ta spomenik dal postaviti njegov sloveči nečak Friderik Boromejski. Orjaški kip je vlit iz bronu. V gubi duhovniške obleke je odprtina, skozi katero lahko človek zleze v notranjost kipa do glave in skozi svetnikove velike oči ogleduje prekrasno jezero. V levici drži kip veliko knjigo z odloki milanske nadškofije, katere je sestavil svetnik, ki slovi kot velik reformator katoliške cerkve, kateri je sklepe tridentinskega cerkvenega zbora v svoji obširni skofiji uveljavil. Svetnikova desnica pa blagoslovlja rojstno mesto Arona, kjer je svetnik leta 1533 zagledal luč sveta. Bil je sin najplemenitejše rodovine Boromejcev, od materine strani pa iz rodovine Trivulcijev, kateri so cesarju dali generala Julija Cezarja, Cerkev pa papeža Pija IV.

Karol Boromejski je že z 22 leti postal nadškof v Milanu, pozneje tajnik papeža Pija IV. ter je vse svoje življenje posvetil neumornemu delu za Cerkev. Njegova neutrudljivost mu je prežgodaj izčrpala telesne sile, tako da je moral umreti že v 46. letu starosti l. 1584. Ni mogoče dopovedati, koliko je v tem kratkem času veliki svetnik storil za poživljenje vere; koliko sinod je imel, koliko škofijskih potovanj v visoke planinske doline; koliko šol in zavodov je ustanovil, da se je v njih dvigala izobrazba duhovščine in plemstva, koliko ustanov je njegovo delo za trpečega bližnjaka. Posebno se je odlikovala njegova dobroteljskost ob času kuge v Milanu leta 1576, kjer je nadškof sam hodil h kužnim bolnikom, jim stregel ter jim ponujal svoje ležišče.

Naš sedanji papež Pij XI. je izdal velik del spominov sv. Karla Boromejskega. Iz njih sprevidimo šele neizmerno delavnost in pa obnovitveno gorečnost velikega moža. Če je danes Italija v velikem oziru enotna, se mora za to zahvaliti velikemu možu Karlu Boromejskemu.

Ni manjši pa ni bil njegov naček Friderik Boromejski, sin Julija Cezarja Boromejskega. Oče bi bil rad videl, da bi bil mladi Friderik postal vojskavodja. Toda mladeniča je bolj mikalo slediti svojemu stricu, kateri je potem svojega nečaka posvetil v mašnika. Čudovito delovanje Friderika Boromejskega je popisano v svetovni literaturi. In veliki pisatelj Aleksander Manzoni je v svojem najslavnejšem romanu »Zaročenca« Frideriku Boromejskemu postavil najsvetlejši spomenik.

Od mesteca Arona proti severu se je razprostiralo posestvo Boromejcev do tako zvanih Boromejskih otokov, ki se imenujejo Isola Bella, Isola Madre in Isola dei Pescatori (Ribiški otok).

Na Isola Madre — na Materinem otoku je bil sedež prvorojencev boromejske rodovine. V staro-frankovskem gradu je bila dragocena zbirka slik bojev generala Friderika Boromejskega, ki je bil sloveč vojskavodja in je tu preživel zadnje dni svojega življenja ter umrl leta 1759.

Najslavnejši otok pa je Isola Bella ali kakor so ga poprej imenovali, Izabelin otok. Izabela je bila mati grofa Vitalijana, nečaka sv. Karla Boromejskega. Ta in pa njegov naslednik Karel III. Boromejski sta ta otok opremila v prekrasni vrt. Tako je ta otok kmalu postal glavni otok, ter je zasenčil ostala dva otoka. Na Lepem otoku so zgradili

krasno palačo, kazino, vrtove, vodovode, terase. Vitalijan in njegov brat kardinal Gilbert Boromejski sta posebno povzdignila ta otok. Prav posebno čudovito delo na tem otoku je velikanska piramida, ki se po številnih stopnicah spušča v jezero, na njenem vrhu pa je orjaški kip enoročca, ki z višine 36 m vsemu svetu naznanja slavo in moč boromejskih gospodov.

V to prekrasno božjo naravo se je naselil sloveči rod Boromejcev. Ko so leta 1800 Francozi zasedli rodni grad Boromejcev v Aroni, se je slava tega rodu še ohranila v stari palači. V stari palači

oznanja slavo rodu Boromejcev zlasti dvorana, v kateri je zbrano vse rodovinsko orožje in pozlačene trofeje ter tudi reliefni kipi iz življenja in delovanja Sv. Karla Boromejskega. Znamenita je tudi kapelica z grobovi Boromejcev.

Najveličastnejši spomin na Boromejce pa je v Milanu, to je grob velikega Karla Boromejskega v milanski stolnici, palača Boromejcev in pa svetovno slavna knjižnica Ambrosiana, katero je ustanovil kardinal Friderik Boromejski in v kateri je deloval kot knjižničar msgr. Ahile Ratti, sedanji naš papež Pij XI.

Sloveča pariška justična palača je gorela. Gasilci so požar omejili, da je pogorel le del enega stolpa (Stolp sv. Ludovika).

V 3 dneh iz Prage v Buenos Aires

Več tednov se vozi popotnik na parniku iz Evrope v južno Ameriko. Odkar pa se je posrečilo z letali preleteti Atlantski ocean, postaja tako potovanje igrava.

Francoska letalska družba že dve leti vzdržuje poštini promet med Evropo in južno Ameriko, pred vsem z Argentino, Brazilijo in Čile. Letos pa se je tej družbi posrečilo promet tako pospešiti, da popotnik iz Prage do argentinskega glavnega mesta Buenos Aires potrebuje le 3 dni; do Rio de Janeiro tudi 3 dni, do Santjago de Chile pa 4 dni.

Taka nagla zveza je bila mogoča le potem, ko se je posrečilo preleteti Atlantski ocean na najožejem mestu med Afriko in južno Ameriko. Letala so morala preleteti v 12—14 urah tudi 3200 km dolgo progo Dakarjem in Natalom. Dakar je v srednji, Natal pa v južni Afriki. Iz Natala nato leti letalo čez južni Atlantik naravnost v Buenos Aires. V začetku letošnjega leta se je začel ta promet, in sicer dvakrat na mesec tja, dvakrat na mesec nazaj. Prvi in tretji teden v mesecu odleti letalo iz Prage v južno Ameriko, drugi in četrti teden v mesecu pa nazaj.

Ceškoslovaška pošta za južno Ameriko gre s temi letali vsako prvo in tretjo soboto ob 2.05 popoldne iz Prage. Opolnoči odleti letalo iz Pariza v Toulouse, odkoder gre v nedeljo ob 6 zjutraj naprej proti Afriki. V nedeljo popoldne je že v Casablanci v Afriki, v ponedeljek zjutraj v Dakarju, v

ponedeljek zvečer v Natalu, v torek v Rio de Janeiro in Buenos Airesu, v sredo pa v Santiago de Chile.

Francoska družba ima doslej tri letala. Za rezervno pa sta ji dve češkoslovaški letali.

Tako so se s pomočjo novih letalskih iznajdb skrajšale velike razdalje med najoddaljenejšimi deželami sveta.

7850 km na smučeh

Iz Moskve poročajo: V Arhangelsk je prišlo od Bajkalskega jezera šest ruskih smučarjev, ki so silno težavno in naporno pot ves čas presmučkali. Na smučeh so v najtežavnejših razmerah prehodili 7850 kilometrov dolgo pot v 131 dneh. Ko so prišli v Arhangelsk, so jih tu seveda nad vse slovesno sprejeli.

Prebivalstvo Mandžurije

Po uradnih podatkih se je prebivalstvo Mandžurije v zadnjih 3 letih pomnožilo za poldrug milijon ljudi. Prebivalstva te nove države je bilo v decembra 1934 24.339.41. — Torej je mandžurska država precej močna. Pa tudi za misijonarje je to nova pobuda, da bodo tej deželi posvetili še več pozornosti.

Za spomenik kralja Aleksandra

Pariški otroci po ulicah nabirajo za spomenik kralja Aleksandra. Spomenik bodo postavili v Parizu.

Pes je govoril

Nekega večera je v mestno gostilno stopil možak in naročil klobaso s kislim zemljem. S seboj je neznanec imel psa, kateri je spodobno sedel poleg gospodarja na stol in poželjivo gledal gospodarja, ki je slastno jedel, ne da bi se brigal za svojega psa. Naenkrat je iz slinastega pasjega gobca čisto jasno in glasno zadonel tole tožeče vprašanje:

»Ali danes prav nič ne bom dobil?«

»Na, tu imaš nekaj,« je spregovoril gospodar in vrgl pso črevo od klobase. V silno presenečenje vseh gostov se je sedaj med človekom in psom začel tale pomeneček:

»Kaj samo prazno črevo dobim?« je začel pes.

»No, pa naj bo še tole,« je rekel gospodar in vrgl psu košček klobase.

»Prav lepa hvala!« se je zahvalil pes.

Vsa pivska družba je začela strmeti v čudovitega psa. Slednjič je pristopil k neznanemu možu pivca, ki bi bil rad psa kupil. Toda gospodar »govorečega psa« ni hotel prodati. Pristopili so drugi in ponujali za čudovitega psa mnogo več ko prvi.

»Pa me vendar ne boš prodal!« je zadonel pasji glas med barantanjem.

To je kupce še bolj podžgalo. Čez nekaj časa so le zbarantali za psa, in pivca, ki je »govorečega psa« kupil, ga je ves vesel odpeljal na vrvice.

Pr eden pa je pes zapustil gospodarja, so navzočni v svoje veliko presenečenje zaslišali ogorčen pasji glas: »Sedaj pa ne spregovim nobene besede več.«

Držal je besedo. Od tega trenutka dalje je pes pri svojem novem gospodarju samo lajal, kakor je samo lajal tudi pri prejšnjem. Zviti neznanec je namreč s psom »govoril« tako, da je govoril sam mesto psa »iz trebuha«, kakor znajo nekateri.

Sreča na podplatih

Kitajska vlada v Nankingu je razglasila nove postave o raznih poklicih. Med poklice nove postave priznavajo tudi vedeževalce. Zanimivo je, da je vedeževalstvo na Kitajskem poklic, kateri je močno razširjen. Zato je morala vlada tudi za urejanje tega »poklica« izdati potrebne postavne določbe. Kitajski vedeževalci se dele v dve skupini. ena skupina bere srečo iz rok, druga pa trdi, da je mogoče srečo prerokovati edino le iz gub in zarez na podplatu leve človekove noge.

Primož Trubar

23

»Ne vračaj se domov« — tako mu je govoril zli duh — »temveč hodi po poti, ki so jo nastopil. Glej naprej in ne nazaj! Bodi moč, stanovit in značajan. Imeli te bodo za duševnega revčka, ako menjaš svoje prepričanje. Prijel si za oralo, le pogumno nadaljuj svoje delo. Ako se ti ne godi dobro zdaj, boš srečnejši pozneje, ko boš okušal sad svojega truda.«

In kakor se mnogokrat zgodi, da poslušča človek rajši zapeljivca kakor tistega, ki mu želi dobro, tako je bilo tudi s Trubarjem. Zmagal je zli duh, dobri angel pa zakril svoj obraz.

Trubar je srečeval v mestu veliko duhovnikov in menihov. Slišal je pogosto zvonjenje in sklepal iz vsega, da je Trident popolno v taboru rimske cerkve. Zapustil je mestne ulice, da bi videl tudi okolico. Po široki dolini je tekla reka Adiža, tukaj že tako mogočna, da so plaval po njej veliki čolni, podobni ladjam. Stopil je čez most in gledal z desnega obrežja na slikoviti Trident ter na njegovi dve predmestji San Martino in Santa Croce. Ob desni in levi strani pt so se vzdigovali visoki južno-tiroolski vršaci. Čeprav je bil Trubar v popolnem nesoglasju sam s seboj, je vendar slikovita okolica nekoliko pomirila njegovo notranjščino. Dva dni je bival v Tridentu in se po tisti poti, po kateri je došel, vrnil v Briksen z zavestjo, da je videl mesto, v katerem so se sledeča leta nadaljevala važna verska posvetovanja.

O tridentinskem zborovanju še dostavljamo, da je bil v Tridentu devetnajsti zbor v dolgi vrsti glavnih cerkvenih zborov. Iz raznih vzrokov so dolgo odlašali z njim, čeprav je bilo versko življenje že zelo potrebno prenovljenja. Zamude je bil deloma kriv slučaj, da so mrli v ti dobi papeži nenavadno hitro drug za drugim. Od leta 1522., ko je umrl Leon X., pa do leta 1555. je vladalo katoliško cerkev pet poglavarjev. Zato je končno ves krščanski svet pozdravil veselo

novlco, da je sklican vesoljni cerkveni zbor v Trident. Pa še zdaj ni mogel brez ovire vršiti svoje velike naloge. Zboroval je samo od 4. decembra 1545 do 11. marca 1547. Nadaljevali so ga v mestu Bologna na Italijanskem. Šele 1. maja 1551 ga je papež Julij III. sklical nazaj v Trident.

STIRINAJSTO POGLAVJE.

Prihod v Nürnberg.

Iz Briksna je potoval Trubar skozi Tirole do Brenerjevega sedla. Tukaj, na vodni meji med Jadranskim in Crnim morjem, se je nagnila cesta ter ga pripeljala v mesto Innsbruck. Ob reki Inn je nadaljeval dolgotrajno potovanje do Kufsteina in Rosenheima, kjer je zapustil reko in dospel v München, glavno mesto Bavarske.

Čuditi se moramo, da so naši predniki toliko potovali kljub najbolj preprostim prometnim sredstvom. Mnogo so trpeli, toda potrpežljivo prenašali vse nepravilnosti. Dandanes brzimo enako pticam po zraku. Kako pa takrat? Težki vozovi so ropotali po zaprašenih cestah in utrujeni pešci so si brisali znoj raz čelo.

Mesto München je bilo takrat obdano z visokimi zidovjem in globokimi jarki. Skozi zidovje je peljalo petero vrat, čez jarke so držali mostovi. Veliko je storil za povzdigo mesta vladar Albreht V. (1550—1579), odločen nasprotnik Lutrovi veri. Podpiral je znanosti in umetnosti ter dal mestu lepšo vnanost. Le okolica Münchena, ležečega na pusti planjavi, je bila leta in leta zelo dolgočasna. Odtod znani pregovor: »München je zlato sedlo na shujšanem konju.« Vse to se je polagoma zboljšalo. Dandanes je München središče Bavarskega, velenje mesto s krasnimi svetnimi in cerkvenimi stavbami.

Trubarjevega potovanja pa tudi tukaj ni bilo konec. Čakala ga je še velika daljava do mesta Nürnberga, kjer je imel

pismene zveze z luterani. Največ mu je pisaril ondodni predikant Vid Dietrich ter ga vabil, naj pride k njemu. Preskrbel mu je dobro službo in ga še posebej podpiral, da bo mogel na Nemškem tiskati slovenske knjige ter jih pošiljati svojim rojakom na Kranjsko.

Trubar in Dietrich, do zdaj znana le po dopisovanju in ne osebno, sta sklenila še ožje prijateljstvo, ker sta imela oba tisti namen v svojem delovanju. Dietricha je poznal ves Nürnberg. Bil je propovednik v luteranski cerkvi svetega Sebalda, občeznan bogoslovec in pisatelj. Vodil je Trubarja po mestu ter mu razkazoval znamenitosti. Nürnberg je bil takrat izmed najimenitnejših trgovišč Nemčije. Imel je zveze z vsemi večjimi državami Evrope, zato so mu rekli »quasi centrum Europae«. V njem je delovalo veliko obrtnikov, posebno zlatarjev. Tukaj je iznašel Peter Hele žepno uro, Martin Behaim prvi globus, Trasdorf prvi pedal za orgle. Tukaj je bil rojen najslavnejši nemški slikar Albreht Dürer in glasoviti pesnik-čevljar Hans Sachs. Tukaj so izumili po ljudski pravljici ljiljak, s katerim so učeno kar vlivali v glavo (Nürnberger Trichter). Zdaj ga menda nimajo več.

Skozi sredo mesta, ki je še zdaj biser med nemškimi mesti, teče reka Pegnic. Čez njo pelje veliko mostov. Nürnberg je ohranil pri stavbah do danes tisti slog kakor ga je imel nekdanj Kdor hoče videti srednjeveško mesto, naj gre gledat Nürnberg. Ohranil pa je večinoma tudi Martinovo vero, da mu pravijo Lutrovo mesto.

V Nürnbergu je torej deloval nekaj časa Primož Trubar kot predikant v gotski cerkvi svetega Lovrenca. Meščani se radi zahajali k njegovim pridigam ter ga hvalili kot izvrstnega govornika.

»Zal, da nise mosebno poznal dr. Martina Lutra« — je

»Zal, da nise osebno poznal dr. Martina Lutra« — j. rekel Trubar svojemu prijatelju in podporniku Dietrichu. »Na Kranjskem smo pozno izvedeli za njegovo smrt.«

POMARANČE

Španske (specijalna znamka Zlati Jelen)
Jaffa (najlinejše, sladke)
Italijanske (rudeče in navadne)

LIMONE

v največji izberi in vedno
sveže kakor tudi razno
drugo južno sadje in
zelenjava

le pri specialni
uvozni trgovini

M. STELE & I. PIELICK

trgovina s sadjem
na debelo

Ljubljana

Pogačarjev trg
knezoškofijska palača

Največja izbira!

Kvalitetno blago!

Najnižje cene!

Zahtevajte ponudbe!

Spot

Jutri Belgrad: Zagreb

V Zagrebu se srečata jutri zagrebska in belgradska nogometna reprezentanca ali bolje zagrebska reprezentanca in BSK; kajti radi nedeljskih liga tekem sta Jugoslavija in Bask zaposlena in zato ni bilo mogoče pritegniti tudi teh v reprezentanco. Jugosl. nogometna zveza pa nikakor ni hotela preložiti liga tekem in tako bo končno igral sam BSK proti Zagrebu. Zagrebčanom to nikakor ni všeč, dasiravno priznajo, da je BSK dober zastopnik našega nogometa, vendar bi mnogo bolj vlekli, če bi prošlo nedeljo ne izgubil tekme proti Haški. Smo radovedni, kdo bo zmagal jutri. Ali Zagreb ali BSK, oziroma Belgrad? Doslej je stanje 13:12 za Belgrad, v golih sta si pa enaka in sicer 72:72.

III. veliki propagandni table-tenis turnir

Ta prireditelj je privabila doslej vselej rekordno število tekmovalcev na start. Radi naraščajoče konkurence je turnir vedno bolj zanimiv. Letos pa obeta biti v konkurenci največji, kar se jih je doslej odigralo v Jugoslaviji.

Največja privlačnost turnirja je tekmovalstvo mostov po Davis-cup sistemu za prehodni pokal g. min. dr. D. Marušiča, ki ga brani z dvema zaporednima zmagama ZJSD Makabi. Za to tekmovalstvo se je doslej prijaviło že 16. mostov. Med drugimi ZKD Kraljica Marija, Y. M. C. A., ZJSD Makabi, Croatia, Železničar, vsi iz Zagreba, ISSK Maribor, Jugoslavija iz Celja, Gradjanski iz Karlovca ter Korotan, Reka in Z. S. K. iz Ljubljane. Največ izgledov na zmago ima vsekakor ZKD Kraljica Marija.

Za tekmovalstvo gospodov posamezno je najavljeno doslej preko 40 igralcev. Glavna borba se bo vršila med večnima rivaloma Hexnerjem in Maksimovičem. Pa tudi Gradjanski, Weisbacher, Marinko, Mayer, Horvat in drugi se ne bodo dali zlepa odpraviti.

Tudi tekmovalci juniorjev ne bo prav nič manj zanimivo. Tu bo imel glavno besedo vsekakor Weisbacher, ki se bo s tem turnirjem poslovil od juniorske skupine za vselej. Prav radi tega pa bo skušal dokazati, da je bil najboljši v svojem času. Prav resno ga bodo ogražali juniorski državni prvaki Ratkovič iz Herškovič, Lazar in Senekovič.

Največ iznenadenj pa obeta tekmovalstvo gospodov v dvoje. V tej disciplini so tekmovalci tako izenačeni, da je le težko prerokovati zmagovalca.

Prvenstvo drugega razreda
Jutri popoldne bo igrališče Slovana za Kolinsko tovarno pozorišče dveh napetih in zanimivih tekem, pri katerih bodo nastopili štirje najboljši klubi ljubljanskega drugega razreda. Kot prvi par nastopita ob 11.15.

Mars—Jadran
Močvili navedenih klubov se odlikujeta predvsem v borbenosti in poirtvornosti ter bo borba ogorčen boj za točke. — Kot drugi par se spoprimita ob 16.

Grafika—Slovan
Sizra znanca in večna rivala! Zanimivo je, da vsa dopovedanja srečanja niso prinesla ne prvemu ne drugemu kakšnega večjega uspeha. Zato so tudi vse borbe med njima silno zanimive in napete.

Vabimo vse prijatelje drugorazrednih klubov kakor tudi ostalo športno občinstvo, da obiščejo tekmi v največjem številu. Vstopnina enotna.

Alpinistična štota — nadaljevalni tečaj. Skupine, sobota, nedelja ob dogovorjenem času na dogovorjenem mestu. — Alp. odsek.

Sivka v planini je izbora. V Triglavskem dolu na Kredariji prijaja SPD stalne sivkarske tekme pod vodstvom učitelja JZSZ g. Čerčiča. Tečaj se brozplačni in dostopni vsakomur. Osnovni za velikonočne praznike se obeta planincev-smučarjem ugodna prilika za sivko. Sivka je še tudi dovolj na Kravcu in Veliki Planini.

SK Slaga (lahkoatletika sekcija) V nedeljo ob 9 pred kopališčem ilirije sestane tekmovalci: Hvale, Stareman, Tavčar, Zajec, Keržič, Senčar I in II, kateri so določeni za staletni tek Kranj—Ljubljana. V kopališču ilirije je skupna garderoba, ob 9 odhod z avtomobilom na proso.

Težkoatletika sekcija SK Kranj priredi prvi javni nastop v soboto, dne 13. aprila v dvorani Kamniškega doma. Pričetek ob 8 zvečer. Vstopnina maturokostna. Na sporedu je rokoborba, boks in dviganje uteži. Gostujejo člani SK Ilirije in SK Slovana iz Ljubljane. K obilni udležbi vladno vabljene.

SK Korotan, Nogometna sekcija. Drevi ob 20 sestane prvaka moštva. Jutri prvenstvena tekma z Reko, in sicer ne ob 11.15, kakor je bilo v službenih objavah LNP, ampak ob 16.30, ker se je dosegel sporazum med kluboma.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mail oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonaska 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede naših oglasov treba priložiti znamko.

Pridite in oglejte si...

- Moške obleke Din 250.-
- damski plašči " 170.-
- otroške obleke " 75.-
- modne hlače " 70.-
- Hubertus plašči za dame 250.-
- Hubertus plašči za moške 292.-

ANT. KRISPER

Mestni trg 26 LJUBLJANA Stritarjeva ul. 1-3

Prireditve

Kavarna Stritar
Vsak večer koncert — Kavarna do 4 zjutraj odprta. (h)

Zasluzek

Jazz-band
kvartet ali kvintet, študentje, se sprejme za julij in avgust na morje. Oskrba in stanovanje prosto. Ponudbe z natančnimi navedbami je poslati na direkccijo hotela Sudetija, Omišalj, otok Krk, Jugoslavija. (z)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka Ljubljana Krekov trg 10

Vložno knjižico
Kmetške posojilnice za 30.000 Din - kupim. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Gotovina« 4152. (d)

Kemično nevtralne zlitine chroma ali chrom-nikel-jekla

(Chemisch neutrale Chrom- oder Chromnickelstahllegierungen) — se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2.

Soudeležnika pri nakupu lesa

s kapitalom 60—100.000 Din — išče lesni trgovec z žago in vso ostalo napravo na zelo prometnem kraju Notranjske. — Zadevne ponudbe pod »Lesna trgovina« št. 4142 v upravo »Slovenca« v Ljubljani.

Sluzbodobne

Mlinarja
veščega vseh popravil v mlinu in na žagi - iščem za navadni kmečki mlin. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Mlin in žaga« 4141.

Mlado dekle

čedno, vajena v postrežbi - dobri službo donšalkke. Restavracija pri »Levus«, Ljubljana. (b)

Stanovanja

Trisobno stanovanje
v Copovi cesti - oddam. Poizve se: Sv. Petra 34.

Prazno sobo
oddam solidni gospodični. Resljeva cesta 26-1., desno. (s)

Za jugoslovanski patent št. 7075 od 1. jan. 1930 na:

Kemično nevtralne zlitine chroma ali chrom-nikel-jekla
(Chemisch neutrale Chrom- oder Chromnickelstahllegierungen) — se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2.

Soudeležnika pri nakupu lesa

s kapitalom 60—100.000 Din — išče lesni trgovec z žago in vso ostalo napravo na zelo prometnem kraju Notranjske. — Zadevne ponudbe pod »Lesna trgovina« št. 4142 v upravo »Slovenca« v Ljubljani.

Opremljeno sobo

oddam v Vrhovčevi ulici št. 13. (s)

Posestva

Droben oglas v »Slovenca« posestvo ti hitro prodaj; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Zemljišče v Sp. šiški
ca. 15.000 m² ugodno naprodaj; vodovod, elektrika v bližini. — V poštev pridejo tudi knjižice Mestne hranilnice. — Vprašati pri: Miškec, Ljubljana VII - Medvedova 38, telefon št. 35-75. (p)

Ugodno naprodaj

lična hišica v ljubljanski okolici, pripravna zlasti za obrtnike ali trgovca. Ponudbe pod »Hiša« 4004 upravi »Slov.« (p)

Hišo

s pekarno in gostilno, v središču Maribora, prodaja za nizko ceno Bernhard Adolf, Maribor, Aleksandrova cesta 51. (p)

Hišo z vrtom

električno razsvetljava - prodam. Polovica hipoteka. Trstenjakova ulica 7, Pobrežje pri Mariboru. p

Prodamo

Za velikonoč. prazn. se dobi na Predovičevem dvorišču v skladišču pri Mestni klavnicni poceni izbornoro rudeče in belo vino v vsaki množini - liter 10 Din. (l)

Sirite »Slovenca«!

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izberi v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Prima sport. suknjiče

po 98 Din, pumparice, modne hlače itd., kupite zelo ugodno pri Preskerju, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (l)

Ia. orehe

cele, 50 kg 245 Din, jedrca 5 kg 80 Din, cvetlični med, najfinejši, 10 kg 145 Din, 30 kg 355 Din, franco vsaka postaja razposilja G. Druhsler, Tuzla.

Dolomitni pesek

za posipanje vrtov, dvorišč, balin prostorov, za napravo različnih ometov - dobavlja najceneje Valentin Dobnikar, Glince št. 21, pošta Št. Vid nad Ljubljano. Naročila sprejema tudi oskrbnik kopališča sv. Krištofa v Ljubljani. (l)

Pristen ajdov med

po 10 Din razpošilja Kmečljiska družba, skladišče v Mariboru - na drobno in na debelo. (l)

Teletina

vrat. prsa 8 Din; pleče, karmenateljci 10 Din; stegno 12 Din - stojnica Zajc, Vodnikov trg. (l)

Dalije

mного vrst, vseh barv - naprodaj po 4 Din komad. Pleteršnikova št. 4. (l)

Auto-motor

Avtomobilisti!
Vaš avto Vam nanovo liča ali tapacira pri strokovni izvršitvi najceneje Martin Mali, Avto »Duco« ličanje in tapetništvo, Domžale. f

Inserati v »Slovenca«

imajo največji uspeh.

ČEVLJI ZA VSAKEGA!

Moški, rjavi ali črni	40/46	Din	75.—
Za dečke, črni ali rjavi	36/39	"	62.—
Isti	30/35	"	45.—
Zenski, iz rjavega ali črnega usnja	36/42	"	65.—
Za otroke iz rjavega usnja	20/25	"	16.—
Isti	26/28	"	20.—
Za deklice	29/35	"	30.—
Visoki za štrpac iz črne ali rjave kravje kože	30/35	"	60.—
Isti	36/39	"	70.—
Isti	40/46	"	90.—

se dobijo v trgovini
ANT. KRISPER, Ljubljana, Mestni trg 26

Milavec Alojzij, trgovec in posestnik, naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustila naša zlata, skrbna in dobra mama, stara mama, prababica itd., gospa

Marija Milavec

previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, v 86. letu svoje starosti. Pogreb naše dobre mame bo v nedeljo ob 17 na farno pokopališču v Planini. Blago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev. Planina pri Rakeku, dne 12. aprila 1935.

Zalujoči ostali.

Dolores Wieser

PEVČEK

Ljubezenska zgodba mlade duše

Kar se da, vleče sin na ušesa — sapa zapiska v očetu hitreje. Potem reče končno:

»Zakramente —.«

»Morajo priti vsak čas. Je že šel nekdo v mesto, oče.«

Oče stisne Ivanu roko. Otrok sicer komaj čuti, vendar se mu razlije veselje in upanje v sree. Kljub temu pa si ne upa vprašati: Vam je bolje?

»V Beljaku — krčmarica pri »Križu« v Peravi — ona bo že — skrbela zate —.«

Nato spet vse utihne. — — — Silna bolečina stresa dečka. Moj Bog, moj Bog, kaj mu je treba krčmarice pri »Križu«, kaj naj počne v Peravi; očeta, očeta hoče imeti! Oče ne sme umreti. — Moj Bog, očeta mi pusti, ne daj, da bi umrl, prosim te, prosim te! Na vso moč stisne zobe, naredi roke toge in trde, da oče ne bi čutil, da se mu tresejo, toda v srcu vpije na vso moč k nebesom, da bi ne umrl ubogi, dragi, dobri oče. Ah, da bi jo mogel videti, blede smrt, kako tu kje v slami preži na prikladno urico, ne bal bi se je, vprašal bi jo: Kdo je močnejši, ti ali jaz? In potem bi jo ubil, potuhnjenko strahopetno!

Toda povsod je tema, tema. Oči so mu trudne in ga pečejo, tako dolgo že strmi v temo. Tudi je že ves trd, tako dolgo že čepi — toda ne čuti. Ne čuti ničesar, razen ozke, koščene roke, ki jo stiska v svojih rokah — ne vidi ničesar, razen motnega sijaja, ki odseva očetu z obraza — saj mu je bil ta sijaj luč na njegovih potih do te ure.

Cincinein! zavzveni srebno čez dvorišče. Vrata se odpro in mil, svetel žarek se razlije med zlatim žitom na uborno ležišče bolnega goslarja. Najprej pride zelo mlad frančiškan; nese svetiljko in zvonček. Za njim pa stopa mašnik v belem korelju: resni obraz mu globoko kloni nad Presvetim, ki ga nese v rokah. Po izhojeni deski lesenega skednja nese Gospoda veličanstva. Med besede: »Sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth, pleni sunt caeli et terra gloria tua«, ki jih šepeta duhovnik, zarožlja zamolklo veriga krave; se je pač zbudila v hlevu, ki stoji zraven. Za duhovnikom pa gre poleg Mretke kakor prekla dolg fantin s torbo in palico.

Ivan poklekne. »Hvaljeno in čiščeno naj vedno bo presveto rešnje Telo!« reče in se kar nekam zgrozi. Potem sklene očetu roke na prsih. Tako je bil slišal in videl v Krakovem pri usmiljenih sestrah. Fantin pristavi mizico in Mretka jo pregre s prtom. Dve svetiljki svetila motno nad skrivnostno se svetlikajočim zlatom in belo svilo.

Veliko in svečano zro modre oči ubogega človeka svojemu Gospodu naproti. Nič zemeljskega ni več v tem pogledu. Mašnik se skloni čezenj:

»Bi se rad spovedal?«

Bolnik slabotno prikimava. Mretka in tuji fantin vstaneta. Dekle prime Ivana za roko in ga, oklevajočega, nalahno potegne za sabo. Mladi frančiškan jima sledi. Pred vratmi obstoje. Sočutno zro vsi trije Ivana, ki si je zakopal obraz v roke in se nemo naslanja na vratnico, trepetajoč po vsem telesu.

»Ne obupaj, očetu bo v nebesih bolje,« mu zašepeta samostanski brat. Ko pa se deček ne gane, samostanec obmolkuje in začne prebirati rožni venec. Ko začne moliti tretjo skrivnost, se prikaže mašnik med snopjem in mu namigne.

Čez obličje se zdaj razliva umirajočemu očetu mir večnosti. Plaho strmi deček v čudoviti smehljaj, ki ga ni še nikdar videl. »Eccc Agnus Dei — —.« Snežnobela plava mašniku v roki sveta hostija. Tiho in svečano jo položi umirajočemu na ustnice.

»Prejmi, brat, popotnico Telesa Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki naj te varuje hudobnega sovražnika in te pripelje v večno življenje!«

Nato mu podeli še sveto maziljenje.

Ivanu se zdi vse kakor sanje. Vedno iznova mora spet in spet šele razsojati, da so beli mašnik, rjavi menih, lični deklič in plavalosi fantič zares iz mesa in krvi in ne le samo nočne prikazni. Ah nemara, ko se jutri zbudi, bo stal oče zdrav pred njim!

Svečani obred je končan. Duhovni odloži koretelj in stolo in tiho reče fantinu:

»Zdaj, Martin, se ne smete več muditi. Iz srca se vam zahvaljujem. Z dobrim delom ste začeli in Bog vam poplača. — In ti, Henrik, pojdi tudi domov! Jaz ostanem še tukaj do konca. — Nočem pustiti otroka samega.«

Zunaj poda Mretka boječe roko mlademu možu in reče samo:

»Bog plačaj!«

Resni mladenič ji nemo stisne prste in krene s samostanskim bratom proti cesti.

Smrtni boj se začne. — Mašnik kleči poleg borne postelje in moli — s strašljivo razprtimi očmi zre Ivan hudo borbo. Prime očeta za vlačno roko in blodno jeclja:

»Pomagaj — pomagaj — pomagaj!« —

»Moja?! zahrope oče,« zakaj — — — Ivanek — — obvaruj te — Bog — — — »Jezus — Ma-ri-ja,« izgovori še nato bolnik za duhovnom in preneha dihati. Zgane se še — in popotnik je doma.

Slovenska kuharica
S. M. Felicite Kalinšek izide v novem osmem natisu 10. maja. Kljub zelo pomnoženemu obsegu, novim večbarvnim tabelam, najizbranejši opremi ostane stara cena 160 Din za vezan izvod. Jugoslovanska knjižarna.

**ZA
POMLAD**

LE V NAŠIH ČEVLIH bo Vaše pomladno veselje popolno!

Din 125'- 135'-
Št. 36—39 Št. 40 dalje

Lahki moški poletni čevlji v rjavi barvi iz boks in z usnjnim podplatom.

Din 95'-

Trpežni čevlji za gospode iz črnega ali rjavega boks in z usnjnim podplatom.

Din 95'-

Damski salonski čevlji, črni ali rjavi. **Din 125'-** ista oblika v drugi kombinaciji usnja.

Din 145'-

Prvovrstni damski čevlji s srednjo peto črni ali rjavi.

Poglejte si kakovost PEKO čevlia in prepričali se boste, da je PEKO čevlji poceni!

Din 135'-

Lahki in udobni ženski čevlji iz dobrega usnja, primerai za vsako priliko.

Din 35'- 40'- 45'-

Št. 19—22 Št. 23—28 Št. 29—30

Otroški čevlji na zapono iz rjavega ali črnega boks.

Din 125'-

Okusni ženski čevlji v najnovejši obliki na zapono iz rjavega usnja.

Din 150'-

Udobni in vsaki nogi primerni salonski čevlji v črni, rjavi ali beli barvi usnja

Stalno imamo v zalogi tudi prvovrstne nogavice, vložke, kopita, PEKO kreme in vse druge potrebščine.

Tinčkove in Tončkove prigode

6. Tonček se posluži drugačne zvijače

Medtem je tudi Tonček hotel napeti vse sile, da bi si izprosil dovoljenje za vožnjo. Pa se mu — na njegovo veliko presenečenje — niti ni bilo treba bogve kaj truditi.

»Mama, veš,« je začel prigovarjati mami, »Tinček in jaz nameravamo napraviti kratko vožnjo okoli sveta. Saj mi dovoliš, da odidem z njim, kajne?«

»Pa pojdi v božjem imenu!« je odgovorila mama. »Nemara se ti posreči, da prineseš domov nekaj leopardovih in kačjih kož. A ne pozabi vzeti s seboj zobne ščetke in srajce za preoblečenje.«

»Brez skrbi!« je odgovoril Tonček. »Torej lahko odrineva še danes? Vsi možje na krov! Dvignite sidro! Ho-ruk! Ho-ruk! Napnite jadra! — Mama, čez tri tedne se vidimo spet!«

In sta res odplula še tega dne...

Inserirajte v „Slovincu“!

Za pomladanski čas

lepe nogavice, rokavice, kombineže, srajce, kravate, modne šiviljske in kroj. potrebščine in modni trgovini

Anton Paš
Maribor, Slovenska ulica št. 4

Naznanjamo žalostno vest, da je naš srčno ljubljeni in dobri sinček, oz. bratec

Gusti Kaučič

dijak 2. razreda III. drž. realne gimn. v Ljubljani

v petek, dne 12. t. m., po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb našega nepozabnega sinčka bo v nedeljo, dne 14. t. m. ob pol 2 pop. iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1935.

Globoko žalujoči starši in ostalo sorodstvo

Umrl nam je naš predobri svak in stric, gospod

ANDREJ BOUČON

tovarnar stolov in posestnik

dne 12. t. m. po težki bolezni.

Pogreb bo v nedeljo 14. aprila 1935 ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti Sokolska ulica št. 18 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 12. aprila 1935.

Žalujoči.

Zahvala

Za premnoge izraze iskrenega sožalja ob bridki izgubi mojega dobrega, nepozabnega soproga

Aleksandra Zipkin

ki je 26. marca za srčno kapjo po kratkem trpljenju umrl izrekam tem potom vsem najtoplejšo zahvalo, posebno vsem prijateljem in znancem za tolažila

Carigrad Istanbul, dne 8. aprila 1935 — Mešelik S. 4 Taksim

Josefina Viktorija Zipkin